

NASLOV—ADDRESS
Glasilo K. S. K. Jednota
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO

Telephone: Henderson 3913

Najveći slovenski tednik
v Združenih državah
ameriških

The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porna organizacija v
Ameriki

Posluje že 38. leto

GLASLO K. S. K. J. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1108, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22d, 1918

Štev. 1 — No. 1

CLEVELAND, O., 3. JANUARJA (JANUARY), 1933

LETO (VOLUME) XIX.

VESTI IZ CLEVELANDA

Vabilo na proslavo Jednotnega dneva. — Ze vkratk smo poročali o našem Jednotnem dnevu, katerega priredi Liga ohijskih društev KSKJ v nedeljo dne 15. januarja popoldne in zvečer v Grdinovi dvorani. Pripravljalni odbor je s sestavo programa za ta dan gotov. Za danes omenjamo le toliko, da tako lepe in zanimive prireditve še nikdar ni bilo v Grdinovi dvorani. Nastopila bodo razna naša lokalna društva s svojimi točkami, pa tudi naši sosedje iz Loraina in Barbertaina nas bodo presenetili s svojim programom. Pričetek Jednotnega dneva bo točno ob 2. uri popoldne. Ta dan bo tudi ena izmed naših mladih Jednotaric proglašena za slovensko "Miss Ohio." Vsak član in članica naše Jednote, ki le zmore, naj se gotovo udeležijo te zanimive prireditve. Čisti prebitek je namenjen v pomoč revnim brezposelnim družinam društev KSKJ. Vstopnina znaša samo 40 centov, in sicer za ves dan.

Rojstni dan starega pionirja. — Dne 23. decembra rojstva občeznani rojak in naš sobrat Anton Hočvar, stanujoč na 6322 Carl Ave. Navedenca moramo prištevati v častno vrsto naših pionirjev, ki so gradili slovensko naselbino v Clevelandu. Prišel je sem pred 43. leti. Nепrestano je bival v Clevelandu med nami in s svojimi najboljšimi močmi sodeloval za dobro stvar. Mož je še danes zdrav in krepak.

Sobrat Hočvar spada k družtvu sv. Vida št. 25 KSKJ že od meseca maja leta 1895, ter je bil ustanovnik označenega društva. Naše iskrene čestitke; naj mu dobri Bog dodeli dočakati še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Sobrat John Rus umrl. Dne 28. decembra je umrl eden izmed najbolj poznanih rojakov v naši naselbini, mož, ki je nad 40 let pošteno s svojim delom služil kruh za sebe, za svojo družino in bil vedno vnet družtveni delavec, John Rus st., znan pionir, star 67 let, stanujoč na 952 E. 70th St. Bolehal je štiri leta, in je v sredo 28. decembra preminul med svojimi dragimi. Ranjki je bil doma iz Tržiča, fara Struge na Dolenjskem. V domovini zapuša še enega brata, tukaj pa soprogo Frances, rojeno Hočvar, sina Johna in Josepha in hčere Frances, Mary in Rosie, poročeno Olschofsky. Ranjki je bil dolgo vrsto let cerkveni odbornik pri cerkvi sv. Vida in član društva sv. Vida št. 25 KSKJ že od ustanovitve ali od meseca maja leta 1895. Sprva je opravljal tudi tajniško deli pri tem društvu. Bodi mu ohranjen blag spomin. Naj v miru počiva! Sodrušnikom naše iskreno sožalje.

Smrtna kosa. — Po štirimesečni boleznii je preminul rojak George Podjed, v starosti 53 let. Doma je bil iz Vokla pri Kranju na Gorenjskem. V Ameriki se je nahajal 30 let. Pokojni zapuša tu žalujočo soprogo Amalijo, v starem kraju pa brata in več sester. R. I. P.

Državljska isla. — Sporodica se nam, da se prične pouk o ameriškem državljanstvu zopet v četrtek 12. januarja, in sicer v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. Pouk se bo potem redno vršil vsak četrtek ob 7. uri zvečer.

Prememba društvenih sej. — Društvo sv. Helene št. 193 v Collinwoodu zboruje v bodoče vsak drugi terek v mesecu v navadnih prostorih. Prihodnja seja se vrši torej dne 10. januarja zvečer. Članice naj se te seje udeležijo v velikem številu.

REV. V. MIHELIC UMRL

Ljubljanski "Domoljub" poroča sledečo žalostno novico:

V nedeljo dne 27. novembra, 1932 je umrl v Novi Oselci prečastiti gospod Valentin Mihelič, v starosti 47 let. Pokojni gospod župnik je dopoldne opravil še daritev sv. maše, popoldne je pa že stal pred večim sodnikom. Pokojni gospod župnik se je rodil v Kropi na Gorenjskem 13. junija, 1885. Novo sv. mašo je pel 4. januarja, 1911.

Kot mladega duhovnika ga je veselila tujina. Odšel je v Ameriko ter tam deloval med raznimi narodi celih 18 let. Zahrepenel pa je po svoji domovini, se vrnil ter nastopil svoje duhovniško mesto v Novi Oselški župniji, kjer je pa preživel le še devet mesecev življenja. Bodi mu ohranjen blag spomin. R. I. P.

Blejsko jezero na prodaj!

Ljubljanski dnevnik priobčujoje že nad teden dni ta-le inserat: "Na Bledu se prodaja iz proste roke: blejsko jezero, grajska kopel, Rikli, Park Hotel, Hotel Europa, kavarna Kassin, poštno poslopje, Ribič, gošpodarska poslopja blejske in savske pristave, obrežne, stavbne, gozdne in druge parcele, čolnarske, kopalniške in ribiške pravice. Pojasnila daje Ivan Kenda ter podružnica Zadrufne gospodarske banke na Bledu." Blejsko jezero je torej na prodaj s polovico letovišča! In to kljub silnemu tujskemu prometu...

Velikodušen zdravnik

Cuer d'Alenc, Id., 1. januarja.—Dr. Barclay v tem mestu je danes zbrisal iz svojih knjig za \$100,000 dolga, ker mu dolgujejo razni bolniki, katere je zdravil. Nekateri dolgovi so bili nad 18 let stari. Zdravnik je izjavil, da imajo ljudje danes že dovolj sitnosti, da se preživijo, ne da bi še zdravniške račune plačevali.

— Polica Patrick J. Norton v New Yorku je koncem minulega leta stopil v pokoj. Službo je opravljal 28 let in v tem času aretiral samo eno osebo, ki je bila pijana.

— Na novoletni dan je bil izpuščen na svobodo iz ječe znani voditelj Indijcev Mahatma Gandhi; zaeno je bilo pomiloščenih tudi okrog 20,000 indijskih političnih jetnikov.

— V državi Texas se nahaja dandanes 75,000 oseb, ki so brez dela in povsem pripušeni oskrbi raznih dobrodelnih zavodov.

— V državi Texas se nahaja dandanes 75,000 oseb, ki so brez dela in povsem pripušeni oskrbi raznih dobrodelnih zavodov.

— V državi Texas se nahaja dandanes 75,000 oseb, ki so brez dela in povsem pripušeni oskrbi raznih dobrodelnih zavodov.

NOVIM UPOM NAPROTI!

PREROKOVANJE ZA 1933

V Londonu na Angleškem izdaja neka družba vsako leto posebne vrste koledar (Old Moore Almanac), kateri vsebuje gotova proročanja za bodoče, oziroma za isto leto. V njem je navedenih do štiri izvanrednih svetovnih slučajev in političnih dogodkov, ki bi se morali po misli in napovedi teh prorokov izvršiti; seveda pri tem izdajatelj tega koledarja ne jamči. Iste navajamo tukaj po vrsti za vsak mesec; koliko bo na istih resnice, se bo lahko vsakdo do cela prepričal koncem decembra 1933.

V januarju: Visoki angleški dostojanstvenik pade v roke indijskih fanatikov. Sklenjen sporazum med Anglijo, Nemčijo in Ameriko: V Španiji izbruhne nova revolucija. Požar uniči veliko ameriško mesto.

V februarju: Katastrofa angleške mornarice. Bolezen člana vladajoče dinastije. V Nemčiji in v Franciji notranje homatije in nevarnost vojne. V sovjetski Rusiji velik družinski škandal. Porast tečajev vrednostnih papirjev na svetovnih borzah.

V marcu: Strašna letalska katastrofa. Presenetljiv izum, ki prinese temeljit prevrat v letalski in avtomobilski industriji. V Angliji nalete na bogate petrolejske vrelce.

V aprilu: Smrt odličnega angleškega ministra. Politična tragedija v Franciji. Ugodna konjunktura v bombažni, naftni in železarski industriji.

V maju: Važni dogodki na Irskem. Razni boji v Zedinjenih državah.

V juniju: Politične izpre-

membe v Parizu in na Dunaju ki bodo imele neugodne posledice za Mussolinija. Zboljanje borzne tendence, razmah težke industrije.

V juliju: Nemiri na Kitajskem. Smrt nekega vladarja. Porast cen zemljišč. V Nemčiji zelo neugodne finančne operacije.

V avgustu: Padeč borznih tečajev. Pisatelj svetovnega imena se bo smrtno ponesrečil v Alpah. Težka kriza na Kitajskem.

V septembru: Nevarnost vojne med dvema evropskima državama. Katastrofalno podsipanje zemlje v Panamskem prelivu. Velik politični škandal v neki evropski državi.

V oktobru: Odkritje nameravnega atentata na odličnega francoskega politika. Znatno zboljanje položaja evropskih železnic. Neka militaristična država izstopi iz Društva narodov, ki bo temeljito reorganizirano.

V novembru: Vsa Evropa bo v znamenju sovražnega razpoloženja napram Angliji.

V decembru: Leto se zaključí z dobrimi gospodarskimi prognozami in nazadovanjem brezposelnosti. Vojaški zapletljivi med sovjetsko Rusijo in neko državo na Daljnem vzhodu. Vse države bodo zaposlene s programom oboroževanja na morju.

— V mestu New York so lansko leto vlade jako povoljne zdravstvene razmere; na 1,000 stanovalec ali prebivalec je bilo samo 10.71% smrtnih slučajev.

— V Alaski se je lansko leto produciralo Zlata v vrednosti \$9,539,000.

ZASEDANJE ZAKONODAJNE ZBORNICE V GHIO

Columbus, O., 2. januarja.—V smislu državne postave so se danes tukaj zbrali državni poslanci in senatorji v svrhu zasedanja. Isto se bo formalno pričelo šele jutri, ko bodo razni pododseki formirani.

Takoj prvi dan je bilo vloženih že več važnih predlogov in sicer da naj se v tej državi dovoli prodajo 2.75% piva. Dalje je bil vložen predlog glede starostne zavarovalnine ali pokojnine; isto se je vložilo v imenu raznih bratskih organizacij. Kongresnik J. McCrystal je vložil svojo resolucijo, da naj se sedanjo državno prohibicijsko postavo predloži ljudstvu za preklic, potom splošnega glasovanja pri volitvah meseca novembra v tem letu.

— V Valley, Cal., je dne 1. januarja nastal oženj v poslopu Elks kluba. Dasiravno je prihite la požarna bramba v doglednem času na lice mesta, se je vseeno med tem sedem oseb v dimu zadušilo. Poslopje Elks kluba je bilo staro 60 let.

— Predsednik Hoover se že polagoma pripravila na selitev iz Bele hiše. Tekom svojega štiri-letnega uradovanja je prejel Hoover okrog 20 ton privatne pošte; vsa ta pisma bo predsednik Hoover vzel seboj v 81 večjih jeklenih hrambah.

— Dne 2. januarja je v bostonsko pristanišče parnik Lancastria pripeljal 146 zabojev zlata v vrednosti 1,468,120 funtov šterlingov. Zlato bo izročeno federalni rezervni banki v New Yorku na odplačilo vojne dolga Anglije.

RAZNE KRATKE VESTI

— Mrs. Mary Mooney, 84-letna mati znanega jetnika Tom Mooney-a se je dne 30. decembra mudila pri novoizvoljenemu predsedniku Rooseveltu in ga naprosila, naj piše James Rolphu, guberneru države California, da bi njenega sina pomilostil. Roosevelt ji je to obljubil, kar bo izvršil še predno nastopi svoj urad.

— Reka Tennessee blizu mesta Chattanooga je te dni vsled velikega deževja začela stopati s svoje struge; mnogo ozemlja je že več čevljev poplavljenega; nad 500 družin se namerava vsled te katastrofe izseliti iz mesta.

— Dr. Harry C. Hubbard v Parma, Mich., je dal pred nekaj dnevi dvema svojima bolnikoma po pomoti zastrupljeno zdravilo; oba bolnika sta umrla. To je bilo doktorju tako hududo, da se je 30. decembra tudi sam zastrupil.

— Da se dožene, je li 3.2% pivo upijanljivo, je neki senator stavil predlog, naj se naredi uradno poskuse. Dobilo se bo nekaj sodčkov tako močnega piva in povabilo žejne osebe, da si bodo lahko ječmenovca po svoji dragi volji privoščile. Ta poskušnja bo merodajna pri ponovnem glasovanju glede uvedbe dobrega piva.

— Znanu tvornica oblek v Clevelandu, O., Richman Bros., kjer dela tudi mnogo naših rojakinj, je za Božič določila veliko svoto ali glavnicu v korist svojih uslužbencev. Vsako leto bo na razpolago \$18,000 v pomoč ostarelim, bolnim in revnim delavcem te tvrdke.

— Mrs. Marie Colson v Chicago, Ill., stara 22 let, je tekom enega leta postala srečna mati že četrtega otroka. Dne 10. januarja, 1932 je porodila dvojčke, istotako tudi dne 29. decembra. Vsi so zdravi.

— Zvezni zdravstveni urad v Washingtonu poroča, da se je začela zopet širiti influenza, in sicer po osrednjih državah. V 87 mestih je bilo prijavljenih 48,416 slučajev te bolezni.

— Dne 29. decembra je kongresna zbornica odobrila predlog, da se dovoli Filipincem svobodo ali svojo lastno vlado. Borba za to točko je trajala že 10 let. Praviijo, da bo predsednik Hoover ta predlog podpisal, ako ga odobri še senat.

— Dne 2. januarja se je v Pasadena, Cal., vršila zaključna ali odločilna igra med football skupino univerze Južne Kalifornije in skupine igralcev univerze v Pittsburghu, Pa. Zmagali so kot narodni prvenci Kalifornijčani z 35:0 točkami. Te zanimive športne igre se je udeležilo 83,000 gledalcev.

— Tekom leta 1932 je bilo v Clevelandu ubitih 211 oseb od avtomobilov, dočim jih je bilo leto prej 259. Največje število ubitih od avtomobilov je bilo v letu 1929, ko je bilo 275 oseb ubitih v Clevelandu, O.

— Komaj devet let stari Grisha Goluboff, umetniški igralec na gosli je dne 1. januarja nastopil z 10 svojimi točkami v Metropolitan opernem gledališču v New Yorku. Mladi umetnik je dosegel sijajen uspeh.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Novi grobovi. Umrl je pri Mariših nad Ortenekom Janez Oblak, po domače Krajčkov oče, bivši dolgoletni občinski svetovalec občine pri Sv. Gregorju in ključar cerkve sv. Urha. — V Vidmu ob Savi je umrla posestnica in trgovka Marija Vahčić. — V Novem Vodmatu pri Ljubljani je odšla v večnost 88-letna Marija Kocmur, mati ravnatelja prvega delavskega konzumnega društva. — Pri Deviči Mariji v Polju so pokopali 76-letno H. Šubić iz Vevč, ki je dala življenje 16 otrokom. — V Krškem ob Savi je preminul dr. Gallascha Bronislav. — V Rožni dolini pri Ljubljani je odšla v večnost Elizabeta Čamernik. — V Ljubljani je ugrabila smrt Ivano Treo. — V Ljubljani so djali v gomilo posestnico Nežo Vajda. — V Vipavi so položili v grob ravnatelja tamošnje posojilnice in dolgoletnega nadučitelja Franca Punčuh. — V St. Vidu nad Ljubljano je zapel mrtvaški zvon Barbari Doležal, rojeni Zalokar. — V ljubljanski bolnišnici je zatisnila na veke oči Lucija Majhen. — V Ljubljani je odšla po večno plačilo zasebnica Marija Primc. — Na Homcu pri Kamniku je boguvdano umrla Terezija Rode. — V Šmihelu nad Mozirjem je mirno zapala v Gospodu vzorna krščanska žena Marija Konečnik. — V Novem mestu je Gospod poklical k sebi Ottilijo Praprotnik. — V Podbrežju pri Mariboru je pel mrtvaški zvon posestniku Alojziju Jeriču, dolgoletnemu članu občinskega odbora v Kosakih.

Velika nesreča se je pripetila 29. novembra v Hrastniku, jami Ojster. Je to eden najmanjših premogokopnih obratov, zakaj zaposluje le okrog 100 delavcev. Iz rova na Ojstrem izvažajo nakopani premog z motornim vozilom na bencin. Usodnega dne popoldne je pejal z motorjem v jamo prazne vozčke vozač Speiser Anton. Ko je privozil pod zemljo, se mu je ogenj pojavil v samotnem, temnem rovu. Vozač Speiser se je z nevarnimi opeklina-mi v zadnjem hipu rešil. Vnemati so se začeli vozčki, ki so bili priklenjeni na motor, vžgalo se je tudi tramovje in premog, nakopičen v bližini. Vsa ta goreča snov je povzročila v rovu silen dim in mnogo strupenih plinov, ki so se valili v globlino, kjer so kopali črno rudu nič hudega sluteč delavci. Na tem oddeku je bilo za časa nesreče zaposlenih 16 delavcev. Ko so občutili vonj po dimu in plinu, so pustili vse, da si rešijo življenje. Obupno je bilo tekanje po temnih rovih, iskanje pravega izhoda. Le sedmorica je v strašni negotovosti našla pravo pot in dosegla rov brez dima, tri pa so prinesli reševalci iz jame v nezavestnem stanju, ki pa se je tekom dne izboljšalo. Šele popoldne okrog štirih so ugotovili šest smrtnih žrtev. Bili so to Džozef Martin, rojen 1885, ki zapuša ženo in odrasle otroke; Jazbinski Ignac, rojen 1897, zapuša dva majhna otroke; Skomšek France, rojen 1900, zapuša enega (Dalje na 4. strani)

Društvena Naznanja

Društvo sv. Stefana, št. 1,
Chicago, Ill.

Cenjeno članstvo vabim, da se polnoštevilno udeležijo seje našega društva, ki se bo vršila v soboto, 7. januarja, v dvorani pod cerkvijo. Pričetek točno ob osmi uri zvečer.

Na seji se bo vršilo umeščenje novega odbora, ki je bil izvoljen na letni seji v decembru in kateri sestoji iz sledečih: Joseph Gregorich, predsednik; Joseph Beribak, podpredsednik; Peter Vidmar, tajnik; John Bogolin, blagajnik; William Bogolin, zapisnikar; Frank Kosmach, Frank Augustin in John Petrovich, nadzorniki.

Dalje bodo na tej seji nadzorniki sporočili o finančnem stanju društva tekom zadnjih treh mesecev. Na kratko bomo tudi pogledali nazaj o delovanju društva skozi celo lansko leto. Zanimivo bo za pogled, ker bo pokazal, kakšno je bilo društvo skozi preizkušnjo sedanjih težkih časov. Lahko rečem, da so bili vsled te depresije silovito prizadeti vsi posamezni člani, brez izjeme in vsakdo je bolj ali manj težko izpolnjeval svoje finančne dolžnosti napram društvu. Ravno v takih časih pa se pokaže trdnost takega društva, kakor tudi vsake organizacije. V takih časih pokaže članstvo, iz katerega društvo obstoji, ali mu je društvo kaj pri srcu in ali se kaj briga za njega dobrobit. V takih časih, ko je potrebno žrtvovati, se pokaže pravi član.

In članstvo našega društva zasluži v tem oziru visoko pohvalo. Njega zasluga je, da je naše društvo kljub sedanjim strahotno težkim časom bolj trdno, kakor je bilo kdajkoli, odkar obstoji, in sicer v finančnem, kakor tudi v moralnem oziru. Vsakdo izmed članstva, z malo izjemo, se je s pravim zanimanjem oprijel društva, da se lahko reče, da nimamo toliko in toliko članov samo na papirju, marveč da imamo ravno toliko tudi resničnih delavcev za društvo, ki so vsi pripomogli, da je prišlo društvo na višino, na kateri zdaj stoji.

Za napredek se je zahvaliti v prvi vrsti vzornemu sodelovanju in harmoniji, ki vlada med starejšimi in mlajšimi člani našega društva. Pri nas ni nikake ljubosumnosti v tem oziru, kakor se opaža ponekod. Starejši se zavedajo, da je mladost že po naravi urnejša kakor starost in zato pustijo mladini, kolikor je pač mogoče, da se razvija in deluje v svoji smeri. Rezultat tega je očividni. Sportni klub našega društva, v katerega spada celokupno članstvo, je napravil Stefanovo društvo tako popularno, da bi najrajši vsa mladina v naselbini pristopila vanj. Nasprotno pa tudi mladina ve, da bi brez vodilne roke izkušenih starejših članov utegnla marsikje "zavoziti," in zato s spoštljivim sprejmem in upoštevanjem vsak primeren nasvet starejših. Na ta način je nastalo razmerje pri nas kakor med otroci in starši, a istočasno pa tudi popolnoma bratsko.

Zeleti je, da bi se delovanje društva nadaljevalo še v prihodnjem letu v tem smislu in se tudi še izboljšala morebitna pomanjkljivost, da bomo koncem tega leta imeli zaznamovati še večje uspehe.

Da primerno proslavimo uspešno leto, ki ga ima društvo za seboj, bomo imeli na sedanjih seji malo domačo zabavo, h kateri je želeli, da bi se zbralo vse članstvo brez izjeme. Seja bo čim najbolj mogoče kratka; takoj nato pa bo nastopila godba, ob kateri se bomo po mili volji lahko zavrteli. Serviral se bo dalje brezplačno prigrizek in pijača in poskrbelo se bo, da bo imel dovolj zabave vsakdo. Pridite torej vsi, stari in mladi, moški in ženske.

Društvo sv. Cirila in Metoda,
št. 8, Joliet, Ill.

Tem potom se naznanja, da je imelo naše društvo svojo letno ali glavno sejo dne 18. decembra m. l. Ista se je vršila v najlepšem redu in sporazumu. Tudi se je volil odbor za leto 1933 in sicer so bili vsi odborniki izvoljeni z absolutno večino, to so sledeči sobratje:

Frank Terlep, predsednik; Martin Kambich Jr., podpredsednik; Matthew Buchar, tajnik; Felix Jamnik, blagajnik; John Znidarsch, zapisnikar; John Barbich, Thomas Buchar, Ludwig Lazar, nadzorniki; bolniški odbor: Louis Zaletel, Anton Kunstek, Jakob Konte; zastavonoša Ludwig Solnce; baroneroš: Louis Planinc, Beany Buchar, Edward Terlep; reditelj Joseph Rakar; umeščevalec odbora Math Vranesich; Dr. M. Ivec, društveni zdravnik.

Sobratski pozdrav vsemu članstvu našega društva in Jednoti.

Matthew Buchar, tajnik.

Društvo sv. Jožefa, št. 16,
Virginia, Minn.

Uradno naznanjam vsem članom našega društva, da smo imeli našo glavno sejo dne 18. decembra, kjer se je vršila volitev odbora za bodoče leto s sledečim izidom:

Math Lakner, predsednik; John Stepec Sr., podpredsednik; Joseph Jakše, tajnik in blagajnik; John Stepec Jr., zapisnikar; Angela Stepec, Frances Prijanovich, Anton Zagar, nadzorniki; bolniški obiskovalci: George Rupe za Virginijo; John Vajdetič za North Side; Anton Stefančič za Mount Iron; Frank Prhaj za Buhl; John Stepec Jr., zastavonoša (ameriške); Anton Zagar, za društveno.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se v bodoče naše društvene seje vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v prostorih Mrs. M. Prijanovich.

Prosim tudi vse naše članstvo, da bi se v prihodnjem letu bolj redno ter številno udeleževali društvenih sej; ker na sejah pride vedno kaka važna točka na dnevni red; in če nas je več na seji, bolj lahko se stvar uredi, da je potem vsem članom prav, tako tudi v korist društva in Jednote.

K sklepu voščim in želim vsem prav zadovoljne dneve v bodočem letu (novem), in ostajam s sobratskim pozdravom,

Joseph Jakše, tajnik.

Društvo sv. Franciška, št. 46,
New York, N. Y.

Na glavni letni seji dne 10. decembra m. l. je bil izvoljen sledeči odbor našega društva, za leto 1933:

John Cvetkovich, predsednik; Anton Merčun, podpredsednik; Frank Potočnik, tajnik in blagajnik; Elsie Turnšek, zapisnikarica; Valentin Pavlič, Valentin Capuder in Joseph Paulin, nadzorniki. Seja se vrši vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Marks Place, New York City. Pobiranje asesmenta se prične ob 7:30 zvečer.

Ker je bilo tudi sklenjeno, da se uradno objavi trimesečne (četrtletne) seje v Glasilu, da ne bo treba pošiljati kart, kot se je to delalo dosedaj, posebno pa tistim, ki so zaostali z asesmentom, da se ne bo posebej (ekstra) opomina pošiljalo, in nobenega odgovora nato prejelo; prosim, da se javite pri vsaki mesečni seji, da odbor ve kaj ukreniti.

Želim članstvu našega društva kakor tudi vsem našim Jednotarjem srečno in zadovoljno Novo leto 1933.

S sobratskim pozdravom,

Frank Potočnik, tajnik.

Društvo sv. Cirila in Metoda,
št. 59, Eveleth, Minn.

Pogovorak

V št. 51 Glasila sem poročal o letni seji našega društva, ki se je vršila dne 11. decembra m. l. in izid volitve novega odbora. Pomotoma sem izpustil ime brata podpredsednika, in sicer brata Frank Peterlina; kar upam, da mi bo to pomoto oprostil; člane pa prosim, da vzamejo to na znanje.

S sobratskim pozdravom,

J. Strah, zapisnikar.

Društvo sv. Barbare, odsjek 92,
Pittsburgh, Pa.

Do znanja našim članicam, da na prošlo sjeđnici, koja je bila glavna, je izabran odbor za 1933, koje su i prije bile. Bilo je prisutnih članic prilično tako bi treba, da svaki mjesec dođete. Koje ni bilo na ovoj sjeđnici, nema pravo prigovarati.

Sestre! Treba, da se za dug obrinite malo bolje; ako ne ete platile, budete suspendovane; društvo mora Jednoti atiti svaki mjesec; i bolesnim mora platiti. Već je društvo dosta čekalo i više ne bude; in budućoj sjeđnici bude par suspendanih; vidimo, da ni drugo; već to malo se skrbite za svoje asesment, in ima vas, koje je prilieno dugujete.

Odbor za 1933 je kao slijedi: Anna Lovrenčić, predsjednica; Zora Delach, potpredsjednica; Mary Novogradac, prva tajnica; Mary Pavlakovich, druga tajnica; Antonija Delach, blagajničarka; Magda Fabac, Julka Mihelić, Mary Kust, nadzornice; odbor boljesti Bara Doliner, 4927 Hatfield St.

Buduća sjeđnica će se održavati na 8. januara; treba da dođete i čujete račune za godinu 1932 i dugovinu, pa budete videle, da li je društvo moguce tako biti i voditi račune. Isto tako čule budete što je bilo zaključeno od prošle sjeđnice, tako da se bo društvo vladalo cijelu godinu. — Sa pozdravom,

Mary Novogradac, tajnica.

Društvo Friderik Baraga, št. 93,
Chisholm, Minn.

Na naši glavni letni seji dne 11. decembra m. l. so bili ponovno izvoljeni vsi stari društveni uradniki, in sicer:

John Klančnik, predsednik; John J. Kordish, podpredsednik; John J. Sterle, tajnik; Stanley J. Bovitz, blagajnik; John Komidar, zapisnikar; Ignac Zamernik, Frank Setina, Matt Gorsich, nadzorniki; Jack Gregorich, John A. Bovitz, John Komidar Jr., banderonoše; Joseph Nanut, zastavonoša; bolniški obiskovalci so vsi člani in za vsak bolniški slučaj imenuje tajnik onega, ki mora bolnika obiskovati. Zato naj vsak član to odredbo vpošteva, ko bo obveščen, da je bolniški obiskovalec, da to dolžnost tudi izvrši kakor določujejo pravila.

Po novem letu se ne bo več zakladalo članov tako kot dosedaj; vsak dotični, ki ne more plačati asesmenta, mora to naznaniti tajniku; in če želi, da naj se mu pomaga, naj prosi tudi društveni seji. Dosedaj so mnogi člani zlorabljali društvo in odlašali z plačili.

Želim vsemu članstvu našega društva ter K. S. K. Jednote srečno Novo leto in mnogo uspeha naši dični podporni organizaciji. — S pozdravom,

John J. Sterle, tajnik.

Društvo sv. Treh Kraljev, št. 98,
Rockdale, Ill.

Vabilo na veselico

Cenjena nam društva v Jolietu in Rockdale! Dragi nam Slovenci in Hrvatje! Naznanjam vam, da bo naše društvo priredilo veselico dne 7. januarja, 1933. Na tej veselici bo veliko zabave; torej vas vlijudno v imenu odbora vabim ter prosim, da pridete vsi iz Jolietu in Rockdale in od drugih krajev. Osobito bo lepa prilika za plesaljke, ker bo sviral fina

godba; poleg tega bodo še druge zabave. Vstopnina je PROSTA. Le pridite s svojimi prijatelji, prijateljicami in znanci, da se bomo v veliki družbi veselo zabavali. Torej na veselo svidenje na tej veselici dne 7. januarja!

S sobratskim pozdravom,

Joseph Jackaha, tajnik.

Društvo sv. Ane, št. 120,
Forest City, Pa.

Dne 18. decembra je bila za naše društvo letna seja, na kateri so članice izvolile ves stari odbor za prihodnje leto kakor sledi:

Mrs. Margaret Zalar, predsednica; Mrs. Anna Komin, podpredsednica; Pauline Osolin, prva tajnica; Mrs. Margaret Kamin, druga tajnica; Mrs. Mary Krantz, blagajničarka; Anna Bokal, Ivana Gačnik in Alojzija Novak, nadzornice; poslanke: za Brownale: Sophie Volk, za Vandling: Mollie Krašovec; za Forest City: Angela Swigelj, Sophie Volk; zastavonoša John Petrich; društveni zdravniki: Dr. G. T. McGuire, Dr. C. R. Knapp, Dr. E. B. Costello.

Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v dvorani pevskega društva Naprej.

Nadalje naznanjam članicam, ki se niste udeležile letne seje, da je znižana bolniška podpora; dosedaj je vsaka članica na bolniškem listu dobila po \$6 na teden, od 1. januarja, 1933 bo pa samo po \$3 na teden, in to zaradi tega, ker se je blagajna tako skrčila, da ne moremo več plačevati stare bolniške podpore. Glavni vzrok temu je bil, ker smo imele zelo veliko bolnih članic, drugi pa to, da smo plačale za toliko članic asesment iz društvene blagajne, ker ga same niso mogle plačati.

Ker se v bodoče ne bo moglo več zalagati za asesment, torej prosim vse prizadete, ki dolgujete že za več mesecev, da pridete na prihodnjo sejo in ukrenete, kar je potreba. Katera ne bo tega storila, naj se ne jezijo, kajni, če bo suspendirana, ker mi ne preostaja drugega.

H koncu želim vsemu Jednotinemu članstvu veselo in boljše Novo leto. — S pozdravom,

Pauline Osolin, tajnica.

Društvo sv. Ane, št. 123,
Bridgeport, O.

Glavna ali letna seja našega društva se je vršila dne 18. decembra. V odbor so bile izvoljene večinoma vse stare odbornice za leto 1933, in sicer sledeče:

Franciška Gričar, predsednica; Marija Hoge, podpredsednica; Anna Smrekar, R. No. 1, Bridgeport, O., tajnica; Anna Roth, zapisnikarica; Johana Hochevar, blagajničarka; Anna Legan, Johana Kocjančič, Carolina Straus, nadzornice; Marija Kolar, vratarica; Paulina Avbrej, maršalka.

Seja je bila še precej dobro obiskana; želeli bi bilo, da bi se članice tudi prihodnjih sej malo več udeleževale. Ob enem tudi želim, da bi članice bile malo bolj točne s plačevanjem asesmenta, posebno še oddaljene, ker se jih mora čakati in opominjati, pa še od njih odgovora ne dobim; torej ne vem, ali jih še držati pri društvu ali ne? Nekatero članice so pač vse pohvale vredne; ako bi bile vse tako točne, bi bil tajniški posel veliko lažji kot je v resnici. Torej drage mi članice, katere ste v položaju, da lahko plačate, ne odlašajte, ker tajnica mora čakati do zadnjega v mesecu, pa še nima zadosti asesmenta za Jednoto. Ako pojde še tako naprej, se ne bo moglo za nobeno več založiti niti za en mesec, kar pomeni, da bo suspendirana. Torej ne vračajte potem krivde na tajnico.

S sobratskim pozdravom,

Anna Smrekar, tajnica.

Društvo Marije Pomagaj, odsjek 147,
Rankin, Pa.

Drage mi sestre našeg društva. Molim vas i opomenjam, da bi svaka članica došla na sjeđnicu na 8. januara, 1933, da budete svaka znale, koji je odbor za godinu 1933 i to jest: Ana Graša, predsjednica; Frances Yurinski, prva tajnica; Frances Lukas, druga tajnica; Anna Kobak, blagajničarka; Barbara Kovačić, odbornica bolesti.

Dodite, pa ćete čuti, koliko imamo u naši blagajni i koliko bile smo na kvaru 1932; suspendanih bilo jeta 16 članic i povlekle lepu svotu iz naše blagajne. Zato članice, da budete znale; više se ni jedno ne može čekati duže od dva mjeseca, ako ne dođe sama ne sjeđnicu i moli za nadaljni poček.

Sa pozdravom,

Frances Yurinak, tajnica.

Društvo Kraljica Majnika, št. 157,
Sheboygan, Wis.

Glavna ali letna seja našega društva se bo vršila v nedeljo 8. januarja ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani. Asesment bom pobirala tudi v soboto dne 7. januarja od 2. ure naprej v šolski sobi. Prošene ste torej, drage članice, da kolikor več mogoče že v soboto plačate asesment, kajti za vse, za odbor in vas bo lažje drugi dan, ako bomo lahko takoj pričele z sejo. Prosim vas, vpošteвайте to moje priporočilo.

Cenjene mi sestre! Kakor vam je znano, bo na tej seji volitev odbora za prihodnje leto; tako imamo tudi za urediti več važnih točk za v bodoče, zato reje ste prošene, da se te seje udeležite polnoštevilno. Poleg tega pa tudi pravila našega društva določajo, da ste primorane udeležiti se te seje pod kaznijo; izjema je samo bolezen in važno delo. Po seji bomo imeli prigrizek ter svota za pokritje teh stroškov se vzame iz društvene blagajne. Pokusile bomo tudi dobro kapljico, katero je napravil za društvo Mr. Jacob Jenko. Mr. Jenkotu se zahvaljujemo za ves trud, ki ga je imel pri tem poslu. Hvala!

Zelee vsem članicam našega društva, kakor tudi vsemu članstvu K. S. K. Jednote veselo in srečno Novo leto 1933, ostajam s sosestrskim pozdravom,

Johanna Mohar, tajnica.

Društvo Marije Pomagaj, št. 174,
Willard, Wis.

Na naši glavni ali letni seji se je razpravljalo več važnega v korist društva. Sklenilo se je, da tudi letos ne bomo imele bazarja kot vsako leto, ampak naj bo za premembo kaka gledališka igra. Datum te prireditve, in ime igre še ni določeno; igrate naj bi samo dekleta, oziroma članice našega društva Marije Pomagaj; če bo treba kaj fantov za sodelovanje, jih bo treba druge naprositi, kar upam, da nam bodo šli radi na roke, kot se je vršilo v preteklosti; no pa saj imamo v tej naselbini dosti fejest fantov—Jednotarjev.

Ker so se nekatere članice izjavile, da nimajo pravil, oziroma da jih še niso dobile; če jih katera želi, iste lahko dobi na prihodnji seji, ker sem jih zopet nekaj prejela iz glavnega urada.

Ker ni na označeni seji hotela nobena voliti, torej je ostal ves stari odbor še za bodoče leto 1933, in sicer:

Antonija Rakovec, predsednica; Agnes Seličkar, podpredsednica; Mary Gosar, tajnica; Mary Tolni, Frances Lesar, Mary Trošt, nadzornice; Justina Volarič, zastavonosilka.

S sosestrskim pozdravom,

Mary Gosar, tajnica.

Društvo Marije Pomagaj, št. 190,
Denver, Colo.

Vsem članicam našega društva, ki se niso udeležile naše zadnje glavne letne seje se uradno naznanja sledeče:

Katere ne plačujejo redno svojih mesečnih prispevkov, se za nobeno več ne založilo iz društvene blagajne kakor za en mesec; kakor hitro bo več dolgovala, se bo ž njo ravnalo po pravih; vsaka dobro ve, kaj je to, namreč da bo suspendirana, kajti drugače nam ni mogoče več poslovati; naša blagajna je že do malega vsa izčrpana in to zaradi nekaterih brezbrzihih članic. Nekatera pride k tajnici rekoč: "Lepo te prosim, me ne nikar suspendirati, kajti jaz bom vse pošteno plačala." In potem tajnica, ker ji je društvo pri srcu, se je usmili in čaka; članica se pa tebi nič, meni nič ne zmeni in ne zglesi po tri, štiri ali pa še več mesecev. Ako potem dotična zbolji, nekatera hitro povrne, ko dobi pošteno svojo bolniško podporo; seveda, potem je pa zopet tiho za nekaj mesecev; potem zopet pusti plačevanje asesmenta in zaeno pusti tudi društvo ter mu naravno ostane dolžna. Drage mi sestre in članice! To je grda nehvaležnost od strani nekaterih članic napram društvu in tajnici. Vsaka dobro ve, da tajnica nedvomno dvakrat za služi tisto borno plačo, ki jo ima pri društvu; in ker ni hotela, da bi bila blagajna povsem izpraznjena, je pustila polovico svoje plače društvu v korist.

Torej vas, drage mi sestre, še enkrat opozarjam, da od sedaj za naprej, vsaka, ki bo dolgovala društvu več kakor en mesec, se mora zglasti na društveni seji pred članicami, ne pa pri tajnici; ona nima več pravice zakladati iz blagajne sama, pa tudi ne more, ker je ista vsled slabih časov kakor vsi drugi tudi ona prizadeta.

Torej, drage mi sestre, upam, da mi ne bo nobena zamerala na teh besedah, ker to ni nič drugega kakor moja dolžnost in tega jaz nisem sama sklenila, pač pa celo društvo. Jaz sama, akoravno sem predsednica, nimam nobenega deleža pri društvu, ako ne plačam mojega mesečnega asesmenta, in od prve do zadnje, vse imamo enaka pravila.

Ker je staro leto že zatonilo, upam in želim, da bo novo boljše in da bomo šle zopet na delo, da pomnožimo našo društveno armado v članstvu in v blagajni, in da bomo vse skupaj z roko v roki in s podvojenimi močmi delale za naše društvo in Jednoto. In ker sem bila ponovno na častno mesto predsednice izvoljena, lepo pozdravljam tem potom vse članice našega društva, želeča vsem zdravju in srečno Novo leto 1933, kakor tudi vsemu članstvu naše dične Jednote.

Ana Virant, predsednica.

Društvo Marije Čistega Spočetja, št. 211,
Chicago, Ill.

Naznanjam članom in članicam našega društva, da so bili za leto 1933 izvoljeni sledeči uradniki:

Gregor Gregorich, predsednik; John Mlakar, podpredsednik; Mary Anzelc, tajnica; Frances Gregorich, blagajničarka in zapisnikarica; bolniški nadzornik Louis Anzelc Sr.; nadzornice: Mary Bovec in Margaret Gregorich Jr., društveni zdravnik Dr. Joseph Uršich.

Cenjeni sobratje in sestre: Delujmo z roko v roki in uspeh nam bo zagotovljen; res so slabi časi, pa teh bo tudi enkrat konec; spet nam bo zasijalo lepše solnce prosperitete, ko se bodo enkrat delavske razmere zboljšale; tedaj bo tudi oživelo društveno življenje. Upam, da nam bo leto 1933 prineslo dosti veselja in zdravja, ker leta 1932 smo imeli vedno dosti bolnikov. Želim, da bi skušal vsak član in članica pridobiti v novem letu enega novega kandidata za naše društvo.

K sklepu vas hočem še opozoriti na nedavno uradno naznanilo v Glasilu, da bo Jednota od sedaj naprej posojevala

samo za smrtninski asesment, asesment za bolniško podporo bo moral pa vsak sam plačevati. Srečno in veselo Novo leto vsemu Jednotinemu članstvu.

Mrs. Mary Anzelc, tajnica.

Društvo sv. Stefana, št. 234,
Noranda, Que., Kanada

Naša letna seja se je vršila dne 1. decembra; iste so se udeležili člani še precej povoljno; toda dosti lepše bi bilo poročati, da so prišli na sejo vsi, kar pa žalibože ne morem poročati; še lepo število jih je ostalo doma in še do danes niso plačali mesečnega asesmenta, čeravno je bilo treba istega že odposlati na glavni urad. Ti neredni člani se niso zmenili na opozorila tekom leta in so tako izostali tudi od letne seje, ter dolgujejo nekateri že po dva meseca na asesmentu. Ti se ne zavedajo svoje dolžnosti, čeravno bi to lahko storili, toda se le držijo svoje stare neradne navade in čakajo, da pride tajnik na njih dom po asesment. Ti ali taki člani so vedno eni.

Prav lepo bi bilo zanje, da to opustijo in da se pridružijo onim, ki so res pohvale vredni, ker redno prihajajo na sejo in redno plačujejo.

Izid volitev odbora za leto 1933 na označeni seji je bil sledeči: Valentin Jagodic, predsednik; Anton Stepanič, podpredsednik; John Snoj, tajnik; Jakob Modic, blagajnik; Lovro Bregar, Josip Kramar, Dušan Popović, nadzorniki; Alojzij Zevnik, zapisnikar; bolniška obiskovalca Jurij Klepec, Karol Pugel; Frank Spendal, vratar.

Seje se bodo vršile vedno prvo nedeljo po 10. v mesecu ob dveh popoldne; če pade nedelja na 10. se vrši istega dne.

V novem letu želim Jednoti veliko napredka, članstvu pa srečno Novo leto.

Z bratskim pozdravom,

Valentin Jagodic, predsednik.

40-LETNICA MAŠNIŠTVA
MSGR. M. BILBANA

Gilbert, Minn.—Koncem decembra meseca leta 1932 vršila se je v tej naselbini redka slavostno povodom praznovanja 40-letnice mašništva Rt. Rev. Msgr. Matija Bilbana, župnika tukajšnje cerkve. V ta namen je bila velika šolska dvorana docela napolnjena.

Monsignor Bilban je namreč pred 40 leti daroval prvo ali novo mašo v neki farmerski naselbini. Pred tem časom je bil pa pri sv. Stefanu (Brockway), Rice, Minn., za učitelja na ondotni ljudski šoli, kajti v ondotni ljudski šoli se je katoliške učence že od nekaj podočevalo tudi v katekizmu, kar v drugih državah in v drugih naselbinah ni bila navada. V tej naselbini je bil pričetek delovanja našega sedanje jubilarja. Tam je namesto šolskih počitnic delal na kmetijah in prestal dosti truda. Kasneje je tudi ondi in naokrog misijonaril in bil za pomočnika blagopokojnemu gospodu Msgr. Buhu. Svoječasno sta imela navedena misijonarja po Iron Range dosti težav in naporov, ko sta po pragozdih obiskovala prve naseljence največkrat peš. Kasneje, sta dobila tudi enega konjička z vozom; toda žival se je v blatni poti večkrat utrgala od jermena in zdrijala v gozd v strahu pred komarji, katerih je bilo cele roje. Pri tem je bilo treba konjička loviti po gozdu, bodisi v lepem ali grdem vremenu. Končno sta dospela do kakega borge bivališča, kjer sta se malo ogrela in odpočila. Tako težavno je bilo delo v čast božjo naših prvih zaslužnih misijonarjev. To je skušil tudi Msgr. Bilban, ki je deloval z zadnjim Baragovim misijonarjem Buhom. Nekaj časa je deloval tukaj v Minnesoti tudi pokojni Rev. Andrej Smrekar, dokler ni odpotoval v Cleveland, O.

Farani na Gilbertu so jubili

(Dalle na 3. strani).

DOPISI

40-LETNICA MAŠNIŠTVA
MSGR. M. BILBANA

Gilbert, Minn.—Koncem decembra meseca leta 1932 vršila se je v tej naselbini redka slavostno povodom praznovanja 40-letnice mašništva Rt. Rev. Msgr. Matija Bilbana, župnika tukajšnje cerkve. V ta namen je bila velika šolska dvorana docela napolnjena.

Monsignor Bilban je namreč pred 40 leti daroval prvo ali novo mašo v neki farmerski naselbini. Pred tem časom je bil pa pri sv. Stefanu (Brockway), Rice, Minn., za učitelja na ondotni ljudski šoli, kajti v ondotni ljudski šoli se je katoliške učence že od nekaj podočevalo tudi v katekizmu, kar v drugih državah in v drugih naselbinah ni bila navada. V tej naselbini je bil pričetek delovanja našega sedanje jubilarja. Tam je namesto šolskih počitnic delal na kmetijah in prestal dosti truda. Kasneje je tudi ondi in naokrog misijonaril in bil za pomočnika blagopokojnemu gospodu Msgr. Buhu. Svoječasno sta imela navedena misijonarja po Iron Range dosti težav in naporov, ko sta po pragozdih obiskovala prve naseljence največkrat peš. Kasneje, sta dobila tudi enega konjička z vozom; toda žival se je v blatni poti večkrat utrgala od jermena in zdrijala v gozd v strahu pred komarji, katerih je bilo cele roje. Pri tem je bilo treba konjička loviti po gozdu, bodisi v lepem ali grdem vremenu. Končno sta dospela do kakega borge bivališča, kjer sta se malo ogrela in odpočila. Tako težavno je bilo delo v čast božjo naših prvih zaslužnih misijonarjev. To je skušil tudi Msgr. Bilban, ki je deloval z zadnjim Baragovim misijonarjem Buhom. Nekaj časa je deloval tukaj v Minnesoti tudi pokojni Rev. Andrej Smrekar, dokler ni odpotoval v Cleveland, O.

Farani na Gilbertu so jubili

(Dalle na 3. strani).

MISIJSKI ŠKOF IRENEJ FRIDERIK BARAGA

Spisal DR. FRANC JAKLIČ

Leta 1838 je Dolinar stopil v pokoj, katerega je užival še celih 20 let. Zadnja leta je bil popolnoma slep. Baragovo škofskovo posvečenje in njegov škofovski obisk v domovini je še dočakal. Umrl je 21. oktobra, 1858, star 94 let. S hčerko Anico počivata pri Sv. Krištofu v istem grobu.

V domovini je Baraga uredil tudi svoje časne zadeve. Trebanjsko graščino je prepustil svoji starejši sestri Amaliji. Antoniji pa zapisal delež 5.000 goldinarjev.

Nato je šel v škofijski dvorec po odpustnico za v dunajsko nadškofijo. Škof Avguštin Gruber ga je pa opozoril, da mora po cerkvenem pravu ostati v ljubljanski škofiji. Tako ga je ohranil sprva Slovenec, potem pa Indijanec.

V ljubljanskem bogoslovju.
Doba janzenizma
(1821-1824)

V sv. pismu beremo o bogatem mladeniču, ki ga je Jezus ljubeče pogledal in ga pozval, naj razdeli vse svoje imetje ubožcem ter se pridruži njegovim učencem in sodelavcem. Mladenič ni sledil povabilu. Friderik Baraga je bil torej v njegovem plemenitem, velikodušnem srcu našel vse lepši odmev. Velikost njegove žrtve nam dobro dopovedo stavki ljubljanskega škofa Brigida iz leta 1804, v katerem toži o pomankljivi in žalostnem položaju duhovščine. V splošnem so veljali ti stavki gotovo tudi za čas, ko je Baraga vstopil v bogoslovje, ker se v 17 letih razmere še niso mogle docela preobrniti. Škof piše:

"Žetev je velika, a delavec je malo. Tu in tam so verniki brez dušnega pastirja. Vzrokov je v sedanjih hudih časih mnogo, a prvi in glavni vzrok, tako sodimo, je preziranje duhovskega stanu. Mladina je že po naravi taka, da jo zgodaj mika tisti stan, ki je bolj čisljan kot drugi. Ker se sveto mašništvo danes tako hudo prezira, se mladeniči, ki so mnogo obetali, po dovršenem modroslovnem tečaju, iz strahu pred preziranjem, obračajo rajši k drugim vedam kakor k bogoslovju. Vse se je zarotilo zoper duhovnike in vero. Proti nam se družijo zlobnost, zvižaja in prevara, besnost in razbrzdanost v besedi in v pisanju. Sramotijo nas po knjižurah in izročajo javnemu posmehu in porogi; že smo ljudem v pregovori."

Dne 22. oktobra, 1821 je Baraga vložil prošnjo na ljubljanski škofijski konzistorij za sprejem v semenišču. V njej pravi: "Odlučil sem se študirati bogoslovje, ker čutim izrazito nagnjenje do duhovskega stanu." Hkrati je zaprosil škofijstvo, na mu pri vladi izposluje dovoljenje, da bi prva dva letnika bogoslovja združil v enem letu, ker je modroslovje že dovršil in je tudi cerkveno pravo že na Dunaju predelal. Na priporočilo škofijstva je 25. januarja, 1822 prišel pritrden odgovor vlade, z izrečno pripombo, da mora prosilec obiskovati v prvem letniku tudi izredna predavanja iz slovenščine.

Na vernih duš dan, 1821 je Baraga vstopil v ljubljansko bogoslovje. Dva dni pred božičem je prejel nižje redove.

Tudi v semenišču je bil seveda vsa tri leta vsestransko vzoren in je navodila za duhovni napredek kar najmarljiveje izvrševal. Hišne predpise in vse predstojniške je vestno slusal, Amalije. Te svoje nepazljivosti

za učenje je bil ređen in marljiv, za molitev pa tako goreč, da je s svojim zgledom tudi na druge spodbudno vplival. Do tovarišev-bogoslovcev je bil izredno vljuden in postrežljiv pa resen in bolj vase zaprt, prav kot nam ga opisujejo tudi njegovi poznejši ameriški znanci. V semenišču je lahko nemoten živel po svojih načelih, ker je bil starejši ko večina tovarišev, ter je imel kot bivši lastnik graščine in kot izprašan pravnik še tem večji ugled. Duhovski stan je Baraga že od nekdaj pravilno pojmoval kot neprestano samoopoved in kot žrtev za Boga in za duše.

V prvem letu je dovršil, kot mu je bilo od vlade naročeno, nauke iz cerkvene zgodovine, stare zaveze in iz slovenščine; v drugem letniku nvo zavezo, dogmatiko in vzgojeslovje; v tretjem letu moralno, pastoralno in katehetiko. Med profesorji je imel za staro zavezo in vzhodne jezike znanega dr. Jakoba Zupana. Dr. Jurij Dolinar mu je iz cerkvenega prava lahko dal odlični red, ker je bil Baraga to strogo proučil že na Dunaju. Dolinar je bil vedno pravovernega in cerkvenega duha ter je pómiloval napake istega časa; tudi o papeževem prvenstvu je imel pravilne nazore.

Leta 1821 je jožefinska avstrijska vlada toliko popustila od svojih nasilij do Cerkve, da je škofom vrnila nadzorstvo nad bogoslovnimi semenišči. Tako vsestransko vzoren je bil Baraga, da ga je škof Gruber že na koncu drugega letnika, na sv. Mateja dan, 21. septembra, 1823, posvetil za mašnika. S kakšnimi mislimi in čustvi je novomašnik klečal ob velikem oltarju ljubljanske stolnice! Vsega se je predal Bogu.

Takoj naslednje jutro je imel že ob petih jutraj zopet v ljubljanski stolnici pri oltarju presvetege Rešnjega Telesa tisto novo mašo, pri kateri so bili navzočni le obe sestri Amalija in Antonija in pa dr. Dolinar.

Spomin na ljubljansko škofijsko cerkev sv. Nikolaja, v kateri je užil srečo teh dveh dni, mu je bodrilno svetil tudi v severnoameriške samevajoče gozde in planjave.

Novomašnik, star nekaj nad 26 let, se je odpoval tudi letni renti 600 goldinarjev, ki mu jo je ponujala sestra. V tistem pismu ji je dejal: "Poslej nimam na svetu nikake dediščine. Ko bo On, kateremu je ime Ljubezen, prišel pozvat svojega služabnika, mu bom odgovoril: 'Tukaj sem, o Gospod; daj mi, kar je mojega; daj mi krono, ki si jo dal svojemu apostolu Pavlu!'"

Nepopravljivo napako je pa Baraga takrat zagrešil: za sestro Antonijo tudi takrat ni dovolj poskrbel. Pred vstopom v semenišču je bil vso svojo bogato dediščino prepisal na sestri Amalijo. Res, da je bil tudi Antoniji zapisal lepo vsoto 5.000 goldinarjev, a njena bodočnost s tem le ni bila dovolj zavarovana, kot se je kmalu pokazalo. Rento letnih 600 goldinarjev, ki mu jo je Amalija ponujala, bi bil zdaj ob novi maši lahko prepustil mlajši sestri Antoniji celo, ali pa vsaj njen dober del. Tega pa, žal, ni storil, in sicer deloma zato, ker za imovinske zadeve sploh nikoli ni imel dosti smisla, deloma pa to zakrivila njegova velika, plemenita, a še vedno preveč naravna ljubezen do Amalije. Te svoje nepazljivosti

DOPISI

(Nadaljevanje s 2. strani)

lantu v počast priredili velik banket in so mu izročili gmoten spominski dar, za kar se je veselo in zamišljeno zahvalil in omenil svoje nekdanje težavno misijonsko delo. Navzoči so jubilantu navdušeno ploskali posebno, ko je omenil, da ne zasluži takega priznanja kot delavec v vinogradu Gospodovem. Banketa se je udeležilo mnogo domačega ljudstva (faranov) in tudi drugih povabljenec od blizu in daleč. Vsi smo jubilatno želeli, da naj ga ljubi Bog ohrani še mnoga leta, in mu da dočakati še zlato mašo.

Poročevalec.

New York, N. Y.—Pretečeni teden sem v večih slovenskih listih čital dopise iz Brooklyna. Mnogo se je pisalo o pripravah, ki so se vršile za nastop prvega koncerta mladinskega zbora, ki ga je ustanovilo pevsko društvo Domovina pred nedavnim časom. Ker sem navdušen za vsako kulturno delo, katerega mladina vrši tu med nami, sem to tem pozneje zasledoval; komaj sem čakal Stefanovega den, da vidim, kaj v resnici bo.

Prišel sem omenjenega dne v dvorano Slovenskega doma, ko je bila ura 3:30 popoldne, in že je bila dvorana skoraj polna. Ura začetka je bila naznanjena ob štiri uri. Nekaj minut čez štiri stopi pred oder neki mlad mož, menda član društva, kateri pozdravi v imenu otrok in družva Domovina navzoče, ki pa je bil menda nekoliko v zadregi v govoru pred toliko ljudmi. Nato se je dvignil zastor, na oder je bil krasen prizor, ki si ga ne more predstavljati, kdor ga ni videl. Poln oder majhnih in nekoliko večjih dečkov in deklic. Nastalo je ploskanje po dvorani od najmanj, po mojem mnenju, 350 do 400 ljudi.

Nato je prišel na oder njihov voditelj in vodja, in nam vsem dobro poznani operni pevec g. Anton Šubelj, kateremu v pozdrav ni hotelo biti konec ploskanja. Naposled se je vendar umiril. Potem so otroci zapeli pesem "Sveta noč" in še par drugih božičnih pesmi, kakor je bilo označeno na programih. Osupel sem poslušal te krasne glasove, tako milo z lepo slovensko izgovorjavo, resnično tako kot se je v časopisih napovedalo.

Po nekaj trenutkih sem opazil, da je lepi prizor poveljeval krasne jaslice, ki so bile mojestersko delo in so nudile impozantno sliko. Takoj sem v mislih pohitel v staro domovino, tja, koder smo v mladostnih letih uživali zlate dni v božičnem času in se radovali ob jaslicah. Mnogo bi še rad pisal o tem očarljivem prizoru, ki se nam je nudil, a dopis bi se preveč zavlekel, in ne bi videl rad, da bi ga gospod urednik vrgele v koš. Rečem o tem na kratko le toliko: Vsakega koncerta se udeležim, toda še nikdar nisem toliko užival kakor to pot.

Krasno božično pesem je pel v soli g. Anton Šubelj in za njim celotni zbor, mladinski in odrasli. Veličastno je donela pesem menda nad 80 grl. Zadnjo pesem pa smo peli vsi v dvorani, kar se mi je zelo dopadlo.

Po vsem koncertu pa je priromal po dvorani povsem starokrajski Miklavž, v lepi opravi. Sledil mu je angelj z velikimi peruti in isto tako lepi obleki, ki je z zvonicom v roki naznanjal njun prihod. Za njima pa so člani Domovine nesli v velikih košarah darove, katere je se je pozneje bridko kesal, ko se je je doobra zavedel. Iz Šmartina je nujno prosil Amalijo in njenega moža, kot bomo videli, da naj že zaradi njega bosta velikodušno do obubožane sestre, ki mu je ila v pismu položila svoje imovinske težave rahločutno vest.

(Dalje prihodnjic.)

potem Miklavž razdelil med otroke. Pazil sem, kako mu bo mogoče vse obdariti, toda imel je toliko, da mu ni zmanjkalo, četudi je bilo po mojem mnenju kakih 150 otrok, čudil sem le kje da je toliko dobil. Kakor je bilo v listih poročano, je vse to naročilo društvo Domovina.

S tem je društvo pokazalo, da res ljubi mladino. Zato mu na tem mestu izrekam čast in želim, da še naprej vrši to lepo kulturno delo. Naj živi in cvetijo njih društvo, ker toliko daril pripraviti ni malenkost in je brez dvoma zvezano z velikimi stroški. Čast jim! Opazovalec.

DR. FR. TRDAN: LIST ZA SPOMINSKO KNJIGO

(Ob priliki poroke Pav. Plečnikove)
Lepo je bilo dne 24. novembra!

Prav tedaj, ko so solnčni žarki jeli prodirati jutranjo mego, je drsel po slovečem Sorškem polju zelenjasto svetel Buick, ovit krog in krog z vencom belih nagelnov. Vozniki, ki so prihajali iz Kranja, so se že od daleč umikali, delali špalir in radovedno zrlji za letočim avtom. V večjih gručah ob poti stoječe mladenke so celo mahale z robcii in klicale: Bilo srečno!

Pa tudi priroda naokrog je pela v radostnem zboru, ki je odmeval iz rujavo sive hoste, iz zelenih trat in od belo sivih vrhov gorenskih planin. Ah, ti slovenski hribi in planine! Kakor venec na glavi brhke neveste se ti zde: zeleni gozdovi oklepajo strma in položna brda, pašniki podajajo roke skrbno obdelanim njivam in travnikom, na slemenih pa gleda iznad drevja — kakor poročni biser iz venca — gozdna kapela ali vaška cerkveca.

"Ali ni ta pogled prelepa podoba današnjega dneva?" pripomni stric Jernej, ko so se nad Kranjem pokazali izza oblakov Triglava mogočni vrhovi.

Tedaj se je vzravnala in pogledala skozi okno tudi gospodična Pavlina. Dočakana sreča ji je drhtela v vseh živcih. Iz oči ji je gorela svatovska radost, po obrazu ji je igralo blaženo in samozavestno zadovoljstvo, smeh in beseda sta ji bila kakor žvrzoleča pesem v mladi hosti, kakor slavnostni spev cvetočih trat in zorečih njiv.

Za hip se je skrilo solnce, zastrl ga je srebrno siv oblak, ki je priplul iznad Kamniških planin.

Tudi rožnata lica gospodične Pavline je za hip spreletela belkasta bledeca. Vročča domišljija ji je mimogrede svignila preko morja. Pred njenimi očmi so vstali oče, mati, brat, sestre, znanke in prijateljice. Saj je tik pred odhodom k poroki prejela devet brzojavnih čestitk. "Tudi tisoč dinarjev bi dala, če bi mogla vsaj po telefonu zaklicati: Z Bogom, dragi moji!"

Od hvaležnosti in ljubezni so se ji orosile kostanjevo rumene oči. Pa se je hipoma, zopet vzravnala. Volja življenja ji je bila močna, pa tudi ponos osebnosti in zavest časti sta ji bili silni.

Potem je imel besedo polkovnik Mirko. Doživel je čudovitih in zanimivih dogodkov in pripovedoval jih je živo in nazorno. V pripovedovanju je vpletal zares lepe in pesniške opise, zato so ga vsi radi poslušali. Gospod doktor, ki je sedel pred njim, ga je ponovno pohvalil, da pripoveduje lepo in gladko.

"Pri tako blagem in zgovornem možu Vam ne bo dolgčas," je dejal gospod tovarniški ekonom in se poklonil gospodični Pavlini, ki je iznova zardela.

Po enourni vožnji se je avto vstavil. Dospeli so do cilja.

Prva je izstopila gospodična Pavlina. Njeno višnjevo svilenko obleko in roza rdeče pokrivalo so prelivali solnčni prameni v vse mavrične barve in dajali njeni že itak sloki postavi še posebno vitez izraz. Prijeten vonj rdečih nagelnov, ki jih je držala v rokah, se je širil naokrog

kakor sveže kadilo, ko ga natresejo na žrjavico.

Polkovnik Mirko je bil v gala-uniformi. Črnkasto bluzo so ožarjale zlate polete in zlati trakovi ter belkasto višnjeve zaslužni križec. Prav take barve so bile tudi fino zlikane hlače s širokimi rdečimi portami ob strani. Postave je srednje visoke in vitke. Njegovo inteligentno obličje, zdrava lica in veseli izraz so jasno pričali, da bo srečen ob strani svoje izvoljenke.

Napotijo se v cerkev. V prvem paru je bila gospodična Pavlina in stric Jernej, za njima pa sta stopala gospod Mirko in njegova priča. Tako namreč zahteva običaj.

Danes je tudi cerkev nevesta. V kapelici čudodelne Marijine podobe blešči v stoterih lučih oltar. Marijin obraz in lice Jezusčka, ki ga drži Marija v rokah, je v tolikih lučkah en sam rajski sijaj. Svečnike poživljajo šopki, stebre pa boža zeleni bršljan. Šopek rdečih nagelnov je poklonila Mariji tudi gospodična Pavlina.

V kapelici se svatje iznova razvrste: ženin in nevesta stopita korak naprej in poklekmeta pred Marijinem oltarjem. Tik za njima se postavita priči ob klopici, z rdečim baržunom pogrnjeni.

Vsenaokrog sveta tišina! Nihče se ne ozre, oči vseh so vprte v zaročenca, ki sklepata zakonsko zvezo.

Tedaj pa pretrga to sveto tišino rahel, vendar dosti razločen in jasen glas:

"Čenjena ženin in nevesta!"

Privedla je Vaju semkaj pred božji oltar skrivnost ljubezni, da se nerazdružno zedinita v svetem zakonu in tako položita temelj krščanski družini.

Prava zakonska ljubezen pa je tista, katere nas je učil Jezus Kristus, ki je rekel: "Mož bo zapustil očeta in mater in se bo pridružil svoji ženi in oba bosta eno telo." Glejta ta odločilni trenotek je zdaj pred Vama. Prišla sta semkaj, da skleneta zvezo pred pričami in pred samim Bogom, da On to zvezo potrdi in Vama da zakramentalno milost, ko izrečeta v ljubezni poročno odločilno besedo: Hočem.

Nebesa ali pekel nosi v sebi Vajina odločitev, nosi Vajino večnost z Bogom, ali večnost od Njega na veke odtrgano. Zvestoba, ki jo danes sebi in Bogu obljubljata, bo predvsem odločevala, katerin bo Vajin delež. Bog blagoslovi Vajino zvezo, da bi ves čas življenja blagovola to uro in živila kot ena duša in eno srce, v veselji zavesti svoje sreče in resni zavesti svoje odgovornosti."

In potem se je vršil poročni obred. Gospe Pavlini je ušel pogled na Marijino podobo. Tako ljubezno jo je gledala z oltarja! Pavlini se je zazdelo, da jo ume, da čuti z njo. In ko sta po končanem obredu z Mirkotom stopila korak nazaj h klečalniku, z rdečim baržunom pregrnjenim je gospa Pavlina iznova dvignila glavo, sklenila bele roke in zopet zrla v Marijino podobo. Potem pa ji je oko obstalo na Mirkotu, ustnice so se kar nehote zganile in kakor bi zašepetal južni zefir, je bilo čuti:

Kot solnceč čist moj srečni je zar, za Tebe bo gorel, moj Mirko vsedkar!

Popoldne je potekalo svatom na Bledu v znanem hotelu "Pri Petranu." Gorko solnce, sveži zrak, dobro kosilo in šampanjsko vino jih je razvnelo, da so bili zares veseli. Samo za trenotek je gospa Pavlina iznova vzdrhtela — pogrešala je bližnje domačih — potem pa se je zopet priručno smejala in radovala ob strani Mirkotovi, v čigar srce je prellila vso ljubezen mlade neveste.

Zabava je bila prijazna in živahna. Bila je to tista dobrodejna zabava, pri kateri ni treba napeto misliti, a je vendar duh vedno delaven, in prav vsled tega se odpočije človek, da po zabavi mirno spi in more drugo jutro priznati:

Dobro smo se imeli!

NEBEŠKE ROŽE

II.

KRALJEVANJE SRCA JEZUSOVEGA V DRUŽINAH

Spisal P. J. O. S. U. R. S.

Prestol Srca Jezusovega je bil veličastno okrašen, vse je bilo v luči in cvetju. Zbor otrok je prepeval pesmi. Opravil sem molitve vstoličenja kleče. Gospod me je pozdravil kot vljuden človek, pa to je bilo vse. Stal je v ozadju in nič ni kazalo, da bi bil ganjen.

"Častiti oče," je dejala gospa, ko sem odhajal, "in vaša skrivnost?"

"Je tale: Drevi bom pisal vašemu gospodu soprogu v imenu presvetege Srca Jezusovega, ki je postal Kralj vaše družine, naj pride ob 5. uri k meni k spovedi."

"Častiti oče, ne tega! Oprezni moramo biti. Pomislite! Mojemu možu naročiti kakor učenčku, naj pride k spovedi ob določenih uri!"

"Gospa, ne bojte se, saj je v imenu našega Gospoda! Ali verujete?"

"O, da, častiti oče, seveda verujem. Storitorej, kakor mislite!"

"Ne nehajte moliti—in—na svidenje!"

Drugi dan je došlo pismo, ko so bili vsi pri kosilu. Hčere, ki so bile o vsem obveščene, so se zdale, s strahom so pričakovale, kaj bo.

"Pismo," je rekel, "o!"

Odpril je, prebledel. Ali je bila to jeza ali milost božja? Vstal je.

"Grem v pisarno—in nihče me ne sme motiti, imam opraviti nekaj zelo važnega."

Ob petih sem bil v celici in sem čakal. Brat vratar pride in naznani visokega gospoda. Pa kako! Oh, oh! Bal se je, tresel se je za obstoj samostana. Ali bo gospod hišo zažgal?

"Častiti oče, ali ste dobro pogledali? Le pogledjte! Ali je mogoče?" in pokazal mi je vizitko ter ni verjel lastnim očem.

"Naj pride!"

"Toda, častiti oče, ali ste dobro videli," je ponavljal pri vratih.

"Da, dragi brat, da! Prosim, pustite, naj vstopi!"

In gospod je vstopil, padel na kolena, bled; od ganjenosti ni mogel govoriti. Presrečno sem ga objel.

"Oče moj," je izpregovoril, "tale beseda: v imenu Jezusove in v njegovem čast, ki je kralj vaše družine, ta beseda me je spreobrnila."

Potem, ker ni mogel govoriti, je segel v žep in mi ponudil list —bila je njegova spoved.

"Častiti oče, čitajte glasno!"

Sprebrnjene je vedel, da ga bo ganjenost premagala, zato je velikodušno vse zapisal. Kako bi vam mogel popisati neizmerno veselje po prelepi spovedi, prvi v njegovem življenju, ki je štel 62 let!

"Častiti oče," je dostavil, "bodite usmiljeni, naj prejmem jutri sveto obhajilo v stolnici—in k tej slovesnosti bom povabil prijatelje—brezverce."

Tako se je tudi zgodilo. Ali bi mu mogel odreči Jezusa v presveti Evarhastiji, ki ga je ljubil, kateremu se je popolnoma izročil kot svojemu najljubšemu Kralju? Danes je goreč apostol, in ko sem odhajal na Holandsko, mi je sporočil, da je Gospodu pridobil svoja dva brata, starčka 71 in 75 let.

Preden boste odšli od tu, vas prosim, da za dve minuti obiščete Jezusa v tabernaklju, da ga počastite in se ponudite presvetemu Srcu za apostole njegove ljubezni. Prosite ga, naj vas posveti, da boste mogli posvečati druge—in ljubezni.

V. Duhovna vstajenja
Odločile ste se, da postanete "pomožne ali male misijonarke." Izrazile ste željo, da bi delovale skupno s sejalci božje

besede. To me spominja na ljubko zamisel v nekem francoskem zavodu. Ko so se deklince pripravljale na prvo sveto obhajilo, je prešla vsaka peščico pšeničnih zrn; za vsako še tako majhno premagovanje je veljalo zrnce, ki so ga deklince spravljale v lične vrečice. Iz teh dragocenih zrnec so zmlili belo pšenično moko, iz katere so spekli hostije za prvo sveto obhajilo.

Tudi vi, dragi otroci, boste a premagovanji zbirali zrna, ki bodo žive hostije tam daleč na Kitajskem, če boste goreči v molitvah, v samozataji, za to, da boste pridobili duše Srcu Jezusovemu. Saj je naša dolžnost, da ljubimo, da delujemo na to, da bodo tudi drugi ljubili Ljubezen, ki ni ljubljena. To je božje delo. . . in ni moje delo. Dobro si torej zapomnite: kadar mi boste pisali—me ne vprašajte: "Častiti oče, ali vaše delo napreduje?" Ampak recite, da bo prav, takole: naše delo, delo Srca Jezusovega. Saj je že 300 let, kar je Jezus prisil sv. Marjeto Marijo, da bi bile družine posvečene, da bi v njih kraljeval. Le pomislite, ali bi bilo mogoče, da mrtvi oživljajo, če bi bilo to moje delo?

Pa je duhovna smrt še večje zlo kot telesna smrt, in vendar tudi taki vstajajo od smrti. To vam bom dokazal. Pa še pomislite: koliko je učenjakov, ki govorijo, imajo dolga predavanja, pa—kamenje ostane kamenje. Če pa Jezus spregovori eno samo besedo, se najtrša srca raztope v božji ljubezni. Da, to je delo Jezusovo, in jaz nisem drugega nego odmev njegove božje besede v Parayu, mali potnik—poslanec Srca Jezusovega. Jezus sam dela čudeže, spreobrača grešnike. To delo je mana, ki pada na vse, in zadovoljuje vse naše potrebe, velike in majhne. A česa smo bolj potrebni kot ljubezni našega Boga?

Obljubil sem vam, da vam bom povedal o čudežnem ozdravljenju, ki ga je izvršilo Srce Jezusovo.

V krščanski družini so se pripravljali za vstoličenje. Po vstoličenju mi je rekel oče: "Glejte, kako žalostno je to! Kako srečni bi bili danes, ko bi bili zbrani vsi družinski člani v ljubezni presvetege Srca Jezusovega, ko ne bi manjkali izgubljeni sin! Mojega najstarejšega sina ni tukaj, častiti oče! O, to je bridko!"

"Gospod, zaupajte, vstoličenje Srca Jezusovega bomo darovali za spreobrnenje duše vašega sina. Jezus, ki je postal kralj vaše družine, bo v njej kraljeval v polnem obsegu, boste videli."

Molili so, jokali so, vsak mesec so redno obnavljali posvečenje. Tri leta so minila, ko pride oče ves potr k meni:

"Častiti oče, glejte, le pogledjte! Moj najstarejši sin umira v zanemarni podstrešni sobi—in vsega mu manjka. Obvestili so me o nesreči in hitel sem tja. . . Morete si misliti, da me je bilo sram, ko sem ga videl v zapučenosti. . . Pa, saj je moj sin! Ležal je na fleh v vročici, razbijal. . . in. . . preklinjal. Naročil sem, naj ga nesko k meni na dom. Tako prihaja izgubljeni sin v očetovo hišo—toda, v kakšnem stanju! O Bog! . . . Častiti oče, kako nam boste pomagali rešiti to dušo?"

"Vaša družina je v resnici družina Srca Jezusovega," mu odvrnem. "Ob štirih bodo pripekljali sina domov—takrat bom prišel tudi jaz." Tako je bilo. Že v veži sem čul vpitje nesrečnega. Vsa družina je molila.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Uredništvo in administracija
 5117 E. 12th Avenue
 Cleveland, Ohio
 Telephone: Henderson 5913

OFFICIAL ORGAN AND PUBLISHED BY
 THE GRAND CATHOLIC-SLOVAKIAN CROATIAN UNION of the U.S.A.
 In the Interest of the Center
 Issued every Tuesday

OFFICE: 5117 E. 12th Avenue
 Cleveland, Ohio
 Telephone: Henderson 5913

Terms of Subscription:
 For Members Yearly \$2.00
 For Nonmembers \$3.00
 Foreign Countries \$5.00

NOVOLETNE ZAobljube

Spisal Stephen A. Norton

Povodom nastopajočega Novega leta, naj naredi vsakdo izmed nas sledeče zaobljube:

"Da bi živel sleherni dan v smislu velike ljubezni, ki nas obdaja na svetu, napolnjenem s pričujočnostjo Boga.

"Iščimo te ljubezni v vseh navadnih stvareh vsakdanjega življenja.

"Delajmo, počivajmo in pojmo v svesti, da je naš božji Prijatelj blizu nas.

"Sprejemajmo težave in prenašajmo bolečine v zaupanju, da On, ki nas ljubi, ve za naše bedno stanje in skrbi za nas.

"Vsak novi dan in noč sprejmemo kot novo, dobro božje darilo.

"Ogledujmo naravo kot božje stvarstvo; iščimo lepoto sveta, katero nam odkriva božja Previdnost v neizmerni ljubezni do nas.

"Čitajmo božjo ljubezen do nas v zvezdah, očeh naših prijateljev in dobrih knjigah; kajti vsa navodila teh so Njegova navodila in navdihnjeje misli.

"Čitajmo radi knjige življenja dobrih in pravičnih mož; to nas bo polnilo z navdušenjem in spoznanjem, da nam bo sreče bilo v veselju in upanju. Na ta način bomo zadobili moč, preobloženi pod bremenom; zadobili bomo tolažbo ter mir v težavah; tako bomo tudi na ta način dospeli do studenca zemeljskega veselja."

VAŽNOST JEDNOTNIH CERTIFIKATOV

Vsak Jednotin certifikat lahko smatramo za važno vrednostno listino, narejeno v obliki pogodbe med zavarovancem in med podporno organizacijo. Ko umre kak član ali članica, se poleg mrliskega lista zahteva tudi njegov certifikat in istega po izplačilu zavarovane svote obdrži v Jednotinem arhivu.

Na certifikat je treba torej paziti prvič, da ga ne izgubite, dalje da vam ne zgori in tretjič pa tudi, da imate dediče vedno pravilno na istem označene. Pravila naše Jednote sicer določajo, da so do posmrtnine v prvi vrsti upravičeni bližnji krvni sorodniki. Pri vsem tem se pa večkrat pripeti slučaj, da član ali članica zadevo glede dedičev zanemarija; vsled tega nastanejo sitnosti in zapreke pri takojšnjem izplačilu posmrtnine takega certifikata.

Šele pred nekaj tedni je umrl član nekega društva naše Jednote v Clevelandu; bil je vdovec že pet let in zapušča menda šest otrok. Ko je tajnica dotičnega društva prejela certifikat tega umrlega člana v roke, je ondi na svoje veliko začudenje videla, da je imel ta član še vedno narejeno posmrtnino na svojo ženo, ki je že pred tolkimi leti umrla. Glede te posmrtnine je bilo treba pisariti na glavni urad. Ta pokojni član je imel dosti časa, da bi bil lahko certifikat prenatrdil in določil vsakemu izmed svojih otrok toliko in toliko; toda žal, se ni brigal za to.

Svoječasno smo imeli že sitnosti s sodnijo, ko je imel kak tu v Ameriki živeči član posmrtnino narejeno še na svoje starše v starem kraju, a je bil pri vsem tem tukaj poročen in oče otrok. Advokat ne dela zastoj in tako grejo včasih lepi zneski za pravne stroške.

Osobito naj bi bili poročeni glede določbe posmrtnine tudi svojim otrokom previdni in naj bi isto razdelili vsem enak. Pri tej ali oni družini se nahaja morda troje otrok, vsi označeni v certifikatu kot dediči; zatem se pa narodi še eden, katelega je oče ali mati pozabil omeniti kot dediča. Če ta otrok ne bo dobil nobenega deleža, si bo čez čas gotovo mislil, da ga starši niso imeli radi; morda bo celo svoje ostale brate in sestere črtil, ker oni so prejeli po starših nekaj dedščine ali zavarovalnine, dotičnik pa nič.

Kadarkoli razvidite, da dediči na vašem certifikatu niso pravilno označeni, obrnite se na društvenega tajnika, ki vam bo preskrbel pravilno narejeno premoženo dedičev in izposloval iz glavnega urada novi certifikat. Važno je pri tem tudi dejstvo, da vsak novi certifikat takoj lastnoročno podpišete in ena priča; potem pa istega dobro hranite, ker je važna vrednostna lista.

VOJNI DOLGOVI

Dramatično in nenadno je vprašanje vojnih dolgov prišlo v ospredje, ko sta Angleška in Francija, glavni dolžniki Združenih držav, predložili zahtevo, da se plačila, ki zapadejo sredi decembra, ustavijo, dokler se ne preuredi ves sistem teh mednarodnih dolgov. Belgija in Čehoslovakija sledila sta z enako zahtevo. Predsednik Hoover in izvoljeni predsednik Roosevelt sta imela zgodovinski sestanek o tem vprašanju. Zahteva za odlaganje decembarskih plačil je bila odklonjena, ali predsednik Hoover je pustil vrata odprta za nadaljnja pregovaranja in se izjavil za to, da kongres ustvari komisijo v svrhu pogajanja z dolžniki. Roosevelt se je izjavil,

da soglašava s sedanjo politiko glede dolgov, ali da ne vidi potrebe za posebno agencijo v svrhu nadaljnjih pogovorov. Vojni dolgovi bodo brez dvoma eno izmed poglavitnih vprašanj v sedanjem kratkem zasedanju kongresa. Časopisi o njem debatirajo in ljudje tukaj in v inozemstvu se živahno zanimajo za to vprašanje.

Kaj so osnovna dejstva tega vprašanja? Kaki so argumenti onih, ki zagovarjajo revizijo ali izbris medzaveznških dolgov, in onih, ki se temu protivijo? Kratke pregled utegne razčistiti pojme.

Strašna svetovna vojna je samo med zavezniški zahtevala mobilizacijo več kot 42 milijonov vojakov. Trebalo je ogromnega denarja, da se ta ogromna vojska opremi, oboroži in hrani.

V aprilu leta 1917 so Združene države pristopile v vojno na strani zaveznikov. Od onega dne do premirja je vlada Združenih držav posodila raznim zavezniškim državam vsaga skupaj 7,677,000,000 dolarjev. Ko je prišlo do premirja, toliko zmagovalci kolikor premaganci so bili izbrani: od 65,000,000 ljudi, mobiliziranih od vseh vojnih držav, 8,538,000 je bilo ubitih in več kot 21,000,000 ranjenih. Mirovne industrije so bile ustavljene in delo rekonstrukcije je zahtevalo sredstva, ki jih evropske države niso imele. Zavezniške vlade in kmalu potem tudi prejšnji sovražniki obrnili so se k Združenim državam za nova posojila in Združene države so jim posodile dodatnih 3,261,000,000 dolarjev. Na tak način je vlada Združenih držav posodila raznim državam vsaga skupaj 10,338,000,000 dolarjev. Največji dolžniki so bili: Angleška s \$4,227,000,000, Francija s \$3,408,000,000 in Italija z \$1,648,000,000. Njih dolg skupaj znaša 90% vseh medzaveznških dolgov. 17 drugih držav si je izposodilo pred premirjem in po njem razne svote: od \$193,000,000 za Rusijo do \$1,600,000 za Ogrsko.

Leta 1922 je kongres ustanovil posebno komisijo za inozemske vojne dolgove, ki naj preiskuje, koliko so inozemske države v stanu plačati, in sklepa primerne poravnave. Pogajanja z raznimi državami so nadaljevala nekoliko let. Poravnave, ki so bile končno sklenjene, določajo povrnitve posojil tekom dobe 62 let. Glede obresti pa, ki naj jih dolžniki plačujejo med tem, pa je bila storjena velika razlika med posameznimi državami. Tako na primer je bila obrestna mera za Angleško dogovorjena na 3.3 odstot, kar pomenja, da bi Združene države po 62 letih dobile od Angleške vsaga skupaj \$11,105,000,000, ako k dolžni glavnic od \$4,600,000,000 dodamo 3.3 odstotne obresti tekom 62 let. (Zgornja dolžna glavica je bila izračunana ob sklepu dogovora). Obresti za Francijo so bile določene le na 1.6 odstot in za Italijo na 0.5 odstot. Vsega skupaj so dolžne države se obvezala plačati v ime glavnice in obresti \$22,188,000,000, kar bi bilo po dva dolarja za vsak posojeni dolar. Ako vzamemo v obzir plačilno dobo 62 let, to je manj kot polovica toliko, kolikor bi dolžniki morali plačati ob običajnih obrestnih merah.

Koliko so dolžne države že plačale? Vsega skupaj so dosejale plačale \$2,628,000,000, in od teh so angleška plačila sama znašala \$1,912,000,000.

Ob tej priliki bo zanimalo naše čitatelje, kako je bil dolg Jugoslavije napram Združenim državam fundiran. Jugoslavija (oziroma prejšnja Srbija) izposodila si je pred premirjem 10 milijonov in po premirju 42 milijonov. Skupni dolg Jugoslavije je napram vladi Združenih držav je torej 52 milijonov. Obresti so bile dogovorjene na 1%. Dosejaj je Jugoslavija povrnila 2 milijona. Pri tej priliki naj omenimo, da mora Poljska za 180 dolžnih milijonov plačevati 3.3%. Čehoslovakija za 92 milijonov in Rumunska za 38 milijonov ravno ista obrestno mero.

Kako so bile razne države v stanu plačati ono, kar so dosejale plačale in kar razmeroma ni mnogo? Poglavitni vir so bile nemške reparacije, dokler ni meseca junija tekočega leta Lausanska konferenca znižala letna plačila Nemčije od maksimalnih 386 milijonov na nič za prihodnja tri leta, dočim kasneje naj bodo približno 43 milijonov na leto. Po tem planu so države, ki dolgujejo Združenim državam žrtvovale največji del reparacij, ki so jim pomagale plačevati Združene države. Tekom prvih let po premirju so zavezniške vlade plačevale obresti ameriških posojil s pomočjo novih posojil iz Amerike. Vsled tega je ameriška vlada leta 1919 proglasila moratorij za vsa obrestna plačila za dobo treh let.

Ko je ta moratorij istekel, je Angleška sama zopet začela plačevati. Kasneje, ko so bili dolgovi fundirani (poravnani), so tudi drugi dolžniki začeli plačevati. Denar je večinoma prihajal iz nemških reparacij in denar za nemške reparacije je bil v glavnem izposojen iz Amerike. Začetkom leta 1931 so Združene države prenehale posejevati Nemčijo, da se stori konec temu nagromadenju dolgov. Ali to je imelo za posledico polom vsega sistema dolgov. Nemčija je izjavila, da ne more plačati. Angleška banka je ustavila zlata plačila in druge države so sledile z omejitvami mednarodnih zlatih operacij.

Ta polom je povzročil "Hooverjev moratorij" za inozemske dolgove — rok onega leta, tekom katerega so se ustavila vsa mednarodna plačila dolgov in reparacij.

Ta moratorij se sedaj bliža h koncu. In tako smo prišli do sedanje situacije. Znižanje dolgov ali njih popolni izbris je postal pereče vprašanje. Kakor smo razvideli iz zadnjega članka, imamo mogoče argumente za in proti. Kaj bo odločitev v eni ali drugi smeri, isto bo zgodovinske važnosti in imela velkanski vpliv na razvoj svetovne krize.

FLIS.

Med sovjetskimi delavci

Predsednik nizozemskih socialistnih demokratov, W. Matthysen, ki je pred nedavnim obiskal harkovsko tvornico za traktorje, je po svojem povratku v domovino napisal popotna pisma, med katerimi je zanimivo sledeče:

Tu je, kakor pri vseh velikih podjetjih, vse zastraženo s policijo. Celo pri nedolžnih zidovih sem videl moža s puško. Tvornica je bila pred dvema letoma zgrajena in trenutno dela v njej 13,000 ljudi. Dnevna produkcija znaša do 70 traktorjev. — Zadnjikrat sem bil tu, ko je vprav sirena naznanila opoldanski odmor.

Mladi delavci so drveli na vso moč proti izhodu. Ko sem se malo pozneje ogledal po prostorih, sem zaznal za vzrok te naglice. V tvorničnih zidovih so bila vžidana tri okna, in pred temi so se po blatu drenjali delavci. Sleherni je skušal čim prej priti do bona v vrednosti 25—30 kopejk, ki mu je dal pravico do kosila v kantini. Kakor čebelni roj so se vsi zganili na kup, suvali se in hoteli čim prej priti do postrežbe. Zelo običajno sredstvo—kako bi se dalo čim prej priti do bona—je bilo, da si snel sosedu, ki je stal pred tabo, kapo z glave in jo vrgel proč. Ta je skočil po kapo, ti pa na njegovo mesto.

To je bila zelo umazana igra in jaz sem svojem vodniku, ki je tako trdovratno zagovarjal sovjetsko Rusijo, topot v obraz povedal, kar me je na duši tiščalo: nobena umetnost ni, take zgradbe graditi, kakor jih kapitalističen svet že nad pol stoletja pozna. Tudi ni umetnost, te prostore napolniti z ameriški stroji in klicati ameriške inženirje in nemške tehnike. Najmanj pa je umetnost—da vas učijo organizacijskega življenja tuji ljudje. In še: Le v kapitalistični državi bi bilo mogoče, da bi delavci štiri ure delali, potem pa se gladni zunaj na dežju in blatu prerivali, da bi namesto zaslužka prejeli nekaj maloverdne hrane. To je v resnici nezaslišana sramota!

Razumljivo je, da se je moj vodnik zviljal na vse načine, da bi opral takla početja: če bi mirno tam stali, če bi, če bi...

Pozneje sem uvidel, da je bil še neki drugi vzrok, zakaj je bilo tako prerivanje. — Šli smo nazaj na delavske prostore. V nekem kotu so sedeli nemški monterji in igrali skat. Imeli so kruh, ki so ga prinesli z doma. Kantina jim ni zadostovala. Vodnik mi po kratkem času pripelje Nemca, visokega ko dre-

vo, ki je z deževno plaščem postopal. Ze oči so ga rasodele, da je bontalešč, celo policista bi spravile v zadrego; tip laščaka, ki sam sebi laže, šim usta odpre.

"Vprašajte ga, kako mu je!" mi pravi vodnik.

Meni pa se ni zdelo vredno to propalico spraševati. Zato ga vodnik vpraša:

"Zakaj ne jeste v kantini?"

"Zena mi prinese. Sama kuhaja."

"Zakaj pa drugi tega ne delajo?" vprašam.

"Ne vem."

"Vi to dobro veste. Vaša žena ima kaj kuhati, žene teh nimajo nič."

"Toliko zasluži kot ruski delavec," me veka vodnik.

Dvomljivo sem zmajal z rameni.

"Tega ne verjamate? Koliko zaslužite?" vpraša onega.

"Stopenideset rubljev, točno kot drugi," zveni odgovor.

Obrnem se in grem. Človek laže. Možno je, da zasluži 150 rubljev. Toda njegova žena kupuje v drugem konsumu kot ruski delavec, ki imajo le kantino. Njegova žena dobi s predalov, ki so za inozemske pogodbene delavce. (V Rusiji so namreč tudi nemški komunisti, ki so se tja vselili, ti žive kot ruski komunisti!) Predali za te so bolj oskrbljeni, tako da pogodbenikom ničesar ne manjka, ne kruha ne masti ne mesa ne obleke in tako dalje. Na trgu pa so te stvari vsaj desetkrat dražje. Njihova plača ima torej ogromno večno kupno vrednost. Kdor ne pozna mehanizma ruskih razdelb, bo videl le karikaturo resnice.

Polagoma se je približalo poleni in delavstvo se je vračalo v tvornico. Tu in tam se je delo takoj začelo.

"Nizozemski ali nemški obrtni nadzornik bi imel tu bogate žetve za tožbe."

"Zakaj?"

"Ker tako zlorablajo opoldanski početek!"

Temno razlago mi je dajal vodnik, kako radi delajo ti delavci, odkar imajo petletko, posebej delavci, ki prihajajo z dežele...

"Smem vam nekaj povedati?" vprašam vodnika ter nadaljujem: "Kar je tu zares pravega dela, to delajo rekordni delavci. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok, zakaj se pol ure po začetku odmora vračajo na delo. Če bi se kaj takega zgodilo v kaki nemški ali nizozemski tvornici—bi takoj zaključili v parlamentu..."

Vodnik mi ni odgovoril. Grižnel se je v ustnice in se mrzlo odstranil od mene.

KOLIKO POJEDO LJUBLJANČANI

Skoraj vsak dan gledamo Ljubljančani naš obilno založeno trg, kjer je gospodinjam in drugim kupcem na razpolago vse, kar poželi človeško srce za kuhinjo. Marsikdo se pri tem spomni štirih strašnih let v Ljubljani, ko med vojno dostikrat ni bilo dobiti za drag denar niti solate, kaj šele kaj tenejšega. Res je, da živimo tudi sedaj v suhih letih, ampak hrane ne manjka, pač pa denarja. Kljub pomanjkanju denarja pa je Ljubljana letos prav dobro jedla in mnogo. Res, da gladijejo tudi dandanes mnogi in konsum bi bil gotovo še večji, ko ne bi bilo brezposelnosti. Vendar pa je večina prebivalstva še toliko pri zaslužku, da si more kupiti vsaj dovolj živil. Živila pa so letos izredno poceni, ker jih zaradi gospodarske stiske mora dajati kmet napol zastoj.

Natančno kontrolo (izvzeta so seveda vtihotapljena živila, ki jih pa ni toliko, koliko Ljubljana poje, pa ima mestni dohodarstveni urad. Ta urad

pobira užitnino skoraj na vse, kar človek potrebuje za življenje. Tako pride na dan, kaj sne ljubljanski želedec. Sedemdeset procentov hrane Ljubljancov pa so: jajca, perutnina, sadje, meso, mleko, sir, krompir, zelje, repa, razni poljski pridelki, povrtnina in ribe. Dohodarstveni urad nam je dal na razpolago številke o konsumu Ljubljane v prvi polovici letošnjega leta.

Tako izvem, da je Ljubljana v prvih šestih mesecih porabila 2,898,906 jajc. Pri 60,000 prebivalcih bi to pomenilo, da je vsak Ljubljancan pojedel 48 jajc, in sicer v vseh mogočih oblikah sveža, trdo ali mehko kuhana, v omeletah, posebno mnogo pa v močnatih jedeh in sladkarijah. Ljubljana je tudi veliko pokopališče za piščance in kokoši. Nič manj, kakor 32,921 so jih snedli Ljubljančani. To bi se reklo na vsakega človeka nekaj več kakor pol piščanca ali kokoši. Tisti, ki imajo več pod palcem, se seveda smehljajo, češ, pol piščanca na pol leta! Če so jih ti več, so jih pa drugi manj. Puranov, gosi, rac in druge velike perutnine pa so Ljubljančani "pospravili" 3,179. Komaj vsak 20. Ljubljancan si je mogel privoščiti v šestih mesecih po en tak priboljšek.

Zanimivi bodo konec leta podatki o skupnem konsumu sadja v Ljubljani, ker imamo letos obilno sadno letino. V prvi polovici leta seveda ni bilo takega konsuma. Domačega svežega sadja, v glavnem črešenj, so pojedli Ljubljančani do konca junija 351,482 kilogramov, kar se pravi nekaj manj kakor šest kilogramov na vsakega prebivalca. Limon in rožičev so Ljubljančani zavžili 153,974 kilogramov ali dva in pol kilograma na prebivalca. V glavnem so vpoštevane v tej številki seveda limone. Iz Italije in iz Dalmacije je Ljubljana uvozila 164,525 kilogramov pomaranč in domačega južnega sadja. To se pravi skoraj tri kilograme na prebivalca. Iz inozemstva pa je prišlo 52,805 kilogramov svežega sadja, v glavnem črešenj in marec. Tega sadja je prišlo na prebivalca skoraj en kilogram.

Rib Ljubljana še premalo je. V prvi polovici leta je izginilo v ljubljanskih žledecih 22,925 kilogramov svežih in 3,896 kilogramov suhih rib in polenovk. Povprečno niso Ljubljančani snedli niti pol kilograma rib na glavo—prav za prav na žledec. V primeri z drugimi mesti, ki so v bližini morja in rib bogatih sladkih voda, je to boro malo.

V Ljubljani je 35 umnih čebelarjev, ki vozijo svoje čebele tudi na pašo izven Ljubljane. Ti na svoj med ne plačujejo nobene užitnine. Podoželskega medu pa je Ljubljana zaužila 7,151 kilogramov.

Ogromna je reka mleka, ki ga je Ljubljana popila in zaužila v prvi polovici leta. Popila ga je 3,396,362 litrov. To se pravi, da je vsak Ljubljančan popil 56½ litra mleka. Vendar je to še mnogo premalo, ker ne pride na prebivalca niti tretjina litra mleka na dan. Konsum mleka se da torej še dvigniti. Povprečno pride v Ljubljano kakšnih 18,000 litrov mleka dnevno.

Krompirja, zelja in repe je Ljubljana pojedla v prvih šestih mesecih 1,022,470 kilogramov ali približno 18 kilogramov na prebivalca. Povrtnine in drugih poljskih pridelkov pa je Ljubljana pojedla 177,514 kilogramov ali skoraj tri kilograme na prebivalca.

Moramo računati, da izda Ljubljana dnevno 150 do 200 tisoč dinarjev za hrano prebivalstva. Toliko Ljubljana plača za živila deželni južnim pokrajinam in končno inozemstvu. Letno bi to pomenilo 50 do 70 milijonov dinarjev.

O MERAH IN UTEŽIH

Ena tona premoga da ravno toliko gorljive sile za par kakor dve kladri drv.

Ena galona vode tehta 8.18 funta in obsega ali zavzema 231 kubičnih palcev.

Za vsako nominalno konjsko silo (moč) v parnem kotlu se porabi od 30 do 35 funtov vode.

Ena kratka tona tehta 2,000 funtov, ena dolga pa 2,240 funtov.

En štirjaški (kvadratni) čevljev je 144 štirjaških palcev; ena štirjaška milja je 640 akrov; 36 štirjaških milj je en township.

Ena kladra drv (cord), znaša 128 kubičnih čevljev, 40 kubičnih čevljev drv pa eno tono drv.

En centimeter je 0.3937 palca (inch); en decimeter je 3.927 palca ali 0.328 čevlja; en meter je 39.37 palca ali 1.0936 jarda; en palec je 2.54 centimetra; en čevljev je 3,048 decimetra; en yard je 0.9144 metra.

Ena milja je 1,6093 kilometra.

En ar je 3,954 štirjaških rd. En hektar je 2.47 akrov.

En štirjaški kilometer je 0.380 štirjaških metrov.

En štirjaški palec je 6452 štirjaških centimetrov.

En štirjaški čevljev je 9,2903 štirjaških decimetrov.

En štirjaški jard je 0.8361 štirjaških metrov.

En aker je 0.4047 hektara.

Ena štirjaška milja je 239 štirjaških kilometrov.

En gram je 0.03527 unče.

Ena unča je 28.35 grama.

En funt je 0.4536 kilograma.

En kilogram je 2.2046 funta.

Spanje šolskih otrok

Na Švedskem so prišli na podlagi poskusov do ugotovitve, da potrebujejo otroci mnogo spanja in da so otroci, ki spe premalo, za 4 odstotke bolj bolni nego drugi otroci. Po mnenju švedskih zdravnikov bi morali štiriletni otroci spat povprečno 12 ur, sedemletni 11 ur, devetletni 10 ur, od 12. do 14. leta detev do deset ur, od 14. do 21. leta pa potrebuje telo osem do devet ur. Malokrvnost in bledičnost sta čestokrat posledica prekratkega spanja.

UGANKE

Nedavno priobčeno uganko o Gornikovi kupčiji sta pravilno rešila št.: Leo Jevce, Cleveland, O., in Josip Erdeljac, East Pittsburgh, Pa.

RESITEV ZADNJIH UGANK

Tri kuharice na trgu Ančka je imela 60 centov denarja pri sebi. Micka \$1.32, Tončka pa \$1.56. Gos je veljala \$2.04.

To uganko sta pravilno rešila Mrs. Joseph Zalec, Calumet, Mich., in Leo Jevce, Cleveland, Ohio.

Hribolazec

Hribolazec je hodil v hrib štiri in pol ure, doli pa poldruugo uro. Hrib je bil visok šest in tričetrt milje.

Te uganke ni nihče rešil.

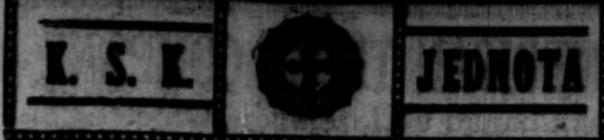
NOVA UGANKA

Dedščina Neki bogatin je pred več leti zapustil \$15,000 in določil v oporoki, da se ta denar razdeli med tri očete in tri sinove, ki so mu bili v sorodstvu. Vsak oče je dobil dvakrat toliko, kakor njegov sin, toda nihče izmed teh dedičev ni prejel enake svote.

Kako se je delitev te dedščine vršila, oziroma koliko je prejel vsak?

Imena rešilcev priobčimo v Glasilu.

SVOJI K SVOJIM! — DRŽITE SE VEDNO TEGA GESLA!

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 1. aprila, 1894. Inskripcijana v Jolietu, Illinois, dne 12. junija, 1894.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Prvi podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C. St., Franklin, Colo.

Drugi podpredsednik: MARY ROCHERVAZ, 5125 Miller Ave., Cleveland, O.

Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomožni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajnik: LOUIS ZELKENIKAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. JOHN PLEVNICK, 610 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni straznik: DR. M. P. OMAN, 6111 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A, Eveleth, Minn.

MRS. LOUISE LIKOVICH, 9277 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

FRANK LOKAR, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

FRANK FRANCIG, 8611 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

GEORGE BRINCE, 716 Jones St., Eveleth, Minn.

FINANČNI ODBOR:

JOHN EULICH, 18115 N. 1st St., Joliet, Ill.

RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkensburg, Pa.

FOROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, BOX 525, Forest City, Pa.

MRS. AGNES GORISKEK, 5334 Butler St., Pittsburgh, Pa.

JOSEPH RUS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., South Chicago, Ill.

JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Lansing, Mich.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA:

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavno tajnika JOSEF ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročila pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

LETNO ZBOROVANJE GLAVNEGA ODBORA

Letno zborovanje glavnega odbora se prične 23. januarja, 1933, ob 9. uri dopoldne. Zborovanje se vrši v glavnem uradu kakor običajno.

Temeljem pravil se imajo zborovanja udeležiti: Glavni predsednik, glavni tajnik, glavni blagajnik, duhovni vodja, vrhovni zdravnik, ves nadzorni odbor, ves finančni odbor in predsednik porotnega odbora.

Od 23. do včerajš 25. januarja se vrši revizija knjig in računov. S sejami se prične 26. januarja.

Društva, ki imajo kako važno zadevo odboru v presojo predložiti, se prosijo, da pošljejo tozadevne stvari na glavni urad najkasneje do 17. januarja, 1933.

Josef Zalar, glavni tajnik.

Rev. Hugo Bren, O. F. M.: Kaj je s preureditvijo papeških volitev

Da take izgredne in to zmedo prepreči, je bila Cerkev prisiljena iskati državne zaščite. Dobila jo je, a jo je morala zelo drago plačati z denarjem in s zaslužnjem volivne svobode. Cesarji, kralji in plemeni taši so iz tega kovali kapital zase. Začeli so si prisvajati pravo odločilno vplivati na papeške volitve. In to na razne načine. Izvoljeni papež je moral biti prej od njih potrjen, preden je bil posvečen, oziroma kronan in to potrjenje seveda tudi v denarju plačati. Ali so ga kratkoma sami imenovali. Če to ne, so vsilili volivcem kakega svojega kandidata. Na njih račun gre večina slabih papežev.

Spričo tega je pač umljivo, zakaj si je Cerkev tako prizadevala ximpref izločiti iz papeških volitev ves lajski vpliv. Dolga in težka je bila ta borba. Zlasti svetni mogotci si niso dali izvitih ugrabljenih pravic. Papež Štefan III. je leta 769. določil, da imajo pravico papeža voliti samo kardinali, seveda v tedanjem pomenu besede. Izrecno pa je izključil lajke in jim prepovedal sploh vsako udeležbo. Ta odbor je bil še pozneje večkrat obnovljen in celo poostren z zažuganjem kazni izobčenja. Toda brez zaželjenega uspeha od strani lajskega elementa. Deloma si je ljudstvo, izsililo udeležbo pri volitvah novega papeža, deloma je cerkvena oblast pod pritiskom razmer sama popustila. Rimska sinoda leta 898 je določila, da volijo papeža škofje in duhovniki po želji svetnih oblasti in ljudstva.

K prvotni strogi odredbi iz leta 769, se je po mnogih bridkih skušnjah Cerkev vrnila energični papež Nikolaj II. Znova je leta 1059 odredil, da v bistvu volijo novega papeža samo kardinali. Naknadno se ostali duhovščini in ljudstvu javi, da na izvolitve pristane in jo tudi od svoje strani potrdi. A ljudstvo s to formaliteto ni bilo zadovoljno. Hotelo je biti pri volitvi zraven, da tam pred izvo-

litvijo da duška svoji zadovoljnosti, oziroma nezadovoljnosti z kandidatom. Ko je papež Inocenc II. leta 1130 hotel dano odredbo strogo izvesti, se je ljudstvo z orožjem uprlo in izsililo udeležbo pri volitvi Evgena III. leta 1145. A Cerkev ni odnehala. Papež Aleksander III. je leta 1179 zopet dvignil glas in ukazal, da imajo volivno pravico samo kardinali, brez vsakterega vpliva ljudstva.

Ljudski vpliv na papeške volitve je bil končno izločen, ne pa tudi oni svetnih mogotcev. Ta se je bolj ali manj, v tej ali oni obliki, javljala in uveljavljala do zadnjega časa, ko je bil s takozvanim Veto končno tudi ta izločen.

Pravico proti kakemu neljubemu kandidatu za papeški prestol vložiti Veto, protest, so si po reformaciji prisvojili rimsko-nemški cesarji in z njimi avstrijski cesarji ter francoski in španski kralji, kot nekako protiuslugo za svojo blagohotnost napram cerkvi, ki se je pa čisto sprevrgla v zlohotnost. Sicer so papeži Pij IV., Gregor XV., Klemen XI. in Pij IX. v svojih izjavah odločno zamikali, da bi bila to kaka postavna pravica. Dejansko so se pa vendar ozirali na to. Še volitvi naslednika Leonu XIII. je igral Veto cesarja Franca Jožefa važno, da odločilno vlogo. Trije kandidati so bili pri tej volitvi, kardinali: Rampolla, Gotti in Sarto. Pri prvem glasovanju je dobil kardinal Rampolla 24 glasov, kardinal Gotti 17, kardinal Sarto pa pet. Pri drugem glasovanju je bil kardinal Gotti izločen. Rampolla jih je dobil 30. Vse je tedaj kazalo, da bo pri naslednjih glasovih on izvoljen. Tedaj pa je avstrijski kardinal Puzyna, nadškof v Krakovu, prišel na dan z Veto svojega cesarja. Dasi je bil kardinalski zbor ogorčen nad tem, so pri slededih glasovanjih Rampolla v glasovi vidno kopneli, naraščali pa kardinal Sartovi, dokler ni Rampolla padel na 10, Sarto pa na 50 in bil izvoljen kot Pij X.

Sele z odlokom Pija X. 20. januarja, 1904, je bila tudi ta zankrat zadnja ostalina laj-

škega vpliva na papeške volitve izločena. Temeljito je pomedel z njo. Pod kaznijo izobčenja, samemu papežu pridržanega, je prepovedal v bodoče kardinalom ali komurkoli in od kogarkoli sprejemati kak Veto, četudi samo v obliki akromne želje izražene, ter ga ali celokupnemu kardinalskemu zboru, ali posameznim razodeti. Na božič istega leta pa je Pij X. izdal nov, obairen, natančen, celotni red za papeške volitve, ki je zdaj, z malenkostno spremembo po sedanjem papežu, edino merodajen. Kajti vse prejšnje tozadevne odloke je razveljavil.

Tako se je Cerkev končno po tolikih bojih in mukah pa tudi po tolikih žrtvah na ugledu papežtva osvobodila vsega lajskega vpliva pri volitvi svojih vrhovnih poglavarjev. Aktivno volivno pravico imajo izključno kardinali.

Pa bo kdo dejal, je umljivo, zakaj je Cerkev izločila lajski vpliv iz papeških volitev. To že radi tega, ker je volitev prvaka Cerkve, najvišjega duhovnika, pred vsem duhovniška zadeva. In bodi še z zgodovinskega stališča, ker se splošno ni dobro obnesel. Toda zakaj celotno duhovniški vpliv tako omejlja, da niti škofje nimajo volivne pravice, temveč samo kardinali? Vsaj svetovni episkopat bi jo moral imeti. To se bo na prvi pogled še bolj čudno zdelo, če pravimo, da svetovni episkopat te pravice sploh ni nikoli imel. In če jo bo zdaj dobil, jo bo dobil prvič v zgodovini Cerkve. Dognano je celo v bogoslovno-pravnih krogih, da če bi bil danes ali jutri kardinalat zatrt, bi papeža ne volili škofje, ampak rimska duhovščina z okoliškimi škofi.

A kdor ima pravi pojem o cerkvenem prvenstvu, se temu ne bo čudil, še manj pa v tem gledal, kako pristransko politiko. Bilo bi čudno, ko bi bilo cerkveno prvenstvo, bi dejal bistveno, rimsko škofstvo pa samo privesek. Toda v resnici je nasprotno. Bistvo je rimsko škofstvo, prvenstvo pa privesek, kajpada božji. Z drugimi besedami, ne tisti, ki je izvoljen za papeža, je obenem rimski škof, pač pa tisti, ki je izvoljen za rimskega škofa je obenem papež. Škofa za kako škofijo, kdo ve na katerem koncu sveta, nikoli ne volijo škofi iz drugega konca sveta. Niti papež ga ne imenuje docela svojevoljno. Ko bi bilo tako, bi bilo za škofijo čisto zelo slabo poskrbljeno. V Ljubljano bi na primer lahko prišel za škofa kak ameriški irski monsignor, ki je morebiti kot nalašč za škofa, a ne v Ljubljani, ker mu je slovenščina španska vas in še marsikaj drugega.

Zato so rimskega škofa in z njim prvaka Cerkve od početka volili rimski duhovniki z okoliškimi škofi, ki so jim tamkajšnje razmere znane. Deloma še ljudstvo, ne pa svetovni episkopat. Pozneje, kot smo slišali, je bilo odrejeno, da ga volijo samo kardinali. Prav za prav s tem ni bilo nič novega določenega. Kajti tedanji pomen besede kardinal se ne krije popolnoma z današnjim pojmovanjem kardinala. Kardinali so se imenovali tja do srednjega veka oni duhovniki in tudi diakoni, da celo subdiakoni, ki so bili tako pri rimski škofijski kuriji, kot tudi pri drugih škofijskih kurijah po svetu stalno nameščeni. Šele papež Sikst V (1566-1572) je določil, da pristojna naslov kardinalskega zbora samo onim, ki tvorijo kurijo rimskega škofa in papeža. V njo pa so spadali duhovski dostojanstveniki v papeški službi, duhovniki rimskih takozvanih titularnih cerkva in predmetni škofje. To je bil takratni kardinalski zbor, ki edini naj bi volil rimskega škofa in papeža. V bistvu tedaj rimska duhovščina pod drugim naslovom in v omenjenem številu, ker poleg teh kardinalov

je bilo tam še veliko druge duhovščine.

Od tega kardinalskega zbora je prešla, izključna pravica papeža voliti na sedanji kardinalski zbor. Današnji kardinali se od nekdanjih po svojem staležu res v marsičem ločijo. Vsi so po svojem dostojanstvu prvi za papežem in nad vsemi škofi, četudi so po redu samo diakoni. Današnji kardinalski zbor je tudi bolj mejnaroden, kot je bil nekdanji. Takozvani krotki kardinali, to je oni, ki so škofje, nadškofje, patrijarhi izven Rima in izven Italije, kot taki ne spadajo v krog rimske duhovščine in v strogem pomenu besede. Celotno imenovani kurijski kardinali, ki rezidirajo v Rimu, niso vsi člani rimske duhovščine, v nekdanjem pomenu besede.

A prvotno načelo, da rimskega škofa in papeža obenem, v domača duhovščina, z okoliškimi škofi, oziroma pozneje kardinali v nekdanjem pomenu besede, je Cerkev tudi pri sedanjem kardinalskem zboru očevala. Deloma na ta način, da je bila večina kardinalov Italijanov, ki najboljše poznajo svoje razmere in kot taki najlažje izbere za Rim primerne škofa. Deloma pa s tem, da izvenrimske kardinalne, ko jih imenuje v ta zbor, nekako priklopi rimski duhovščini. Kajti vsak novov izbran kardinal dobi istočasno v Rimu svojo titularno cerkev in tako postane nekak naslednik nekdanjih rimskih kardinalov, ki so bili vsaj po svojem službenem mestu Rimljani.

Kdor ima vse to pred očmi, bo čisto drugače presojal dejstvo, da svetovni episkopat ni imel nikoli pravice papeža voliti, ampak samo rimska duhovščina, odnosno kardinali v nekdanjem in sedanjem pomenu besede. Lažje bo tudi razumel drugo dejstvo, s katerim se mnogi kar ne morejo sprijazniti, da kardinalski zbor obstoji navadno iz italijanske večine, ki že stoletja odloča pri papeških volitvah. Naj ne pozabi, da gre pri volitvah novega papeža pred vsem za zasedbo rimskega škofijskega sedeža, s katerim je prvenstvo po božjem pravu združeno. Toliko glede aktivne volivne pravice.

Kaj pa glede pasivne? Po božjem pravu, kot vemo, je od prvenstva Cerkve izključena samo ženska. Vse drugo, kar zadevuje nasledovanje Petrove dinastije, spada v okvir cerkvenega prava, v katerem se Cerkev svobodno giblje. Tudi tega se je ona vedno zavedala. Eno je imela pri tem vedno pred očmi, v kolikor ni bila po okoliščinah, zlasti od zunaj vezana. In to je bilo, da kar najprej dobi novega poglavarja in najboljšega. To ji je narekovala že samoohrana in duh božji, ki jo vodi. Temu je prilagodila tudi način njegove izbire. Če ji pri tem ni šlo vedno po želji, so bili krivi premočni zunanji vplivi, pred katerimi je klonila, da se izogne hujskemu zlu. Saj brez njenega lastnega, kakoršnegakoli svobodnega pristanka, bi dotični sploh ne mogel biti pravi namestnik Kristusov in postavni naslednik Petrov.

Načini izbire so bili različni. Tako najdemo med papeži take, ki so napravili nekaj "salto mortale", smrtni skok, od lajske naravnost do najvišjega duhovnika. Tako sta bila na primer Janez XII. in Benedict IX. kot 18-letna mladenčica, in še slabo vzgojena ter lahkomišljena, dvignjena naravnost na Petrov stol. Politika od zunaj jo je vrnila v to, splošno tako častito in častno vrsto namestništvov Kristusovih. Ni čuda, da ji nista delala časti. In še v začetku drugega tisočletja nalezljivo na enega, ki je napravil tak skok. Ta je Janez XIX. Kot rimski konzul in senator je svojega brata papeža Benedikta VIII. zelo podpiral, da je mogel častno vršiti svojo vzvi-

ševino.

Gospod Bronislav
(Božična legenda)

Krstili so ga za Bernarda. Tako so ga tudi v šoli pisali. Tam pa je kot vaji stari slovenski izobraženci bral ruske, češke, poljske in hrvatske knjige, ljubil Slovence in slavjanstvo in hotel biti "dušom i tijelom," z mesom in imenom, kar je ljubil. Zato se je sramoval svojega imena kot nekakega drugega izvirnega greha in se samolastno prekrstil za Bronislava. Takrat je bil v četrtem letniku učiteljskega in njegov učitelj je bil gospod Vincencij. Ta ga je po svoje oštel in dodal iz šolskega: "Bronislav hoče biti? Spet nekako sarmatsko ime! Mach er mir keine Geschichin! Smo izobraženci, ne Sarmatje! Ali pa bi rad šolnino plačal in da bi ga spodil? Kakšni okusi! Panslavista hoče biti und Bronislav! Warum nicht gleich auch Edler von Oslovski, ha? Smo tudi nekaj pomenili anno Tomanieus, pisali v Novice kot Tičkomil, pa ostali kot šolnik in lojalni državljani tako, kakor so nas fajmošter krstili za Vincence in ne za Samata Zmagomira. Ali je zdaj umel? Pamentu naj bo fant in veruje staremu rodoljubi in mu za nauk hvaležen ostane. Kranjec heri et hodie in Bernard v vse vekove veke. Dixi."

Mladi učiteljskiček je učitelja Vincenca poslušal, slišal po šolsko in pred oblastjo na "Bernarda," a ostal slej ko prej "panslavista" Bronislav. Tri dopise je zložil v 30 letih, vse rodoljubne pesmi slovenske je znal na pamet. Jadransko morje je pel 12-krat v Čitalnici; potem se je oženil, imel otroke, trpel in živel kot učitelj, pokopal deco in ostal z ženo samotni, a še vedno Bronislav. Kaj čuda, da je nato osivel in se postaral. Pa to je že legenda drugi del . . .

Nekoč, ob tretjem otroku mu je bilo. Prav za božič se mu je rodilo in ves je tonil v družinstvu in skrbel. Takrat je prišlo nadenj, ko je po domači navadi postavljaj jaslice, čudno spoznanje. Glej, si je dejal, postavljaja ob betlehemiški hlevček pastirje, "glej, ali je to prav? Iz nemške tvornice so in torbe in klobuke imajo kakor koroški Nemci ali pa Tirolci. Pa, na Kranjskem! In je vendar že sveti Ciril pilatnikom v Benetkah povedal, da hoče Gospod, naj ga hvalijo vsi jeziki. Proč zato s Tirolci! Mojega Izveličarja bodo častili naši pastirji!"

Odtlej je imel učitelj Bronislav svoje jaslice. Pastirji so bili Slovani, ukrajinski kozak in tatranski Hanak, istrski Čič in belokranjski ovčar, slavonski gosar in bohinjski planšar, Hod od Čehov in hajduk z Balkana, in vsem je dvojezično nosil angel blagovest: Gloria in excelsis: Slava Slovanom složnim! Tako je gospod Bronislav kot Slovenec in Slovan po svoje služil božičnemu detetu in trpel, ko je leto za letom videl vsevdilj hujski slovensko neslogo, da se mu je spričo tega celo v sanje spovračalo, pa je v sanjah doživljal, kakor da vidi svoje lastne jaslice in se spričo nebeskega blagovestja prepelja njegovi pastirji, Hanak in Hod, gosar in ovčar, Čič in planšar. Potem pa je prišlo zadnje, kot plačilo za zvestobo, a to je že legenda tretji del . . .

Bolan je bil. Žena mu je postavila jaslice, on pa je bledele. Bledel je iz želje, ki se mu vse življenje ni splošila. Prvič je videl in je bilo res. Njegovi slovenski bratje, njegovi pastirji ob jaslicah so bili—složni in excelsis!—Slava Slovanom složnim! Tako je bledele za bošeno službo. Pa so ga po njegovih smrti, dasi še lajki izvolili za njegovega naslednika. A ta se je dobro izkazal.

(Konec prihodnjic.)

zič učitelj Bronislav. Umri je za nove leto, tri ure po Silvestrovem. Zedinjenih bratov v Kraljevini ni uškal. Bog mu je prihranil zadajo bridkost . . .

OTOČJE SREČE

Otočje Tonga leži v Južnem morju in spada med polineška otočja. Steje premnogo rodovitnih otočkov z milim tropskim podnebjem in ga je odkril leta 1643 slavni brodar Tassmann. Kapitan Cook ga je obiskal leta 1773, in mu je dal ime "Otočje prijateljstva," predvsem zaradi gostoljubnosti njegovih prebivalcev.

Največji otok se imenuje Tongatabo in meri 607 kvadratnih kilometrov. Na Tongatabuju je prestolnica kraljice Salot Tubu, v bistvu velika vas. Podaniki te vladarice, ki jih je po zadnjem štetju 29.597, so dejansko najsekrenejši ljudje na svetu. Ne vedo ničesar o gospodarskih krizah, ne potrebuje niti uvoza niti izvoza, boj za obstanek jim je neznan. Rib, banan, kokosovih oreh, vseh mogočih južnih sadežev je tu toliko, da jih ljudje ne morejo niti vseh porabiti.

Čeprav je Salot Tubu oficijelna vladarica otočja Tonga, pa upravlja v resnici deželo njen mož s pomočjo dveh ministrov, ki ju imenuje kraljica, kajti Tonga je avtokratska država, ki noče ničesar vedeti o kakšnem parlamentarizmu.

Tonga je edina država na svetu, ki ne pozna revščine. Revščino bi tam smatrali za dokaz lenobe in bi jo kaznovali po zakonu kot zločin. Cim doseže Tongajec 16. leto, prejme od države osem akrov rodovitne zemlje, ki jo mora obdelovati vse življenje in ostane tudi vse življenje njegova last z vsem, kar na njej pridelja. Ko umre, se zemljišče vrne državi in ga dobi drug polnoleten državljan, za vdovo in nedoletne otroke pa skrbi država.

Kraljica Salot Tubu, ki ji je angleški kralj Jurij pravkar poslal komanderski križec britske države, se je vzgajala v Sydneyu. Obvlada angleščino popolnoma, a govori rajši v domačem jeziku. Njena civilna lista znaša komaj 2.000 dolarjev na mesec, a še to je za tamojšnje razmere več kakor preveč.

Zgradila si je mično vilo in je kupila na Angleškem prvovrsten avtomobil, s katerim obiskuje naselja na svojem otočju. Šofira sama. Za obiske v provinci, na stotine drobnih otočkov, ima lepo jahto.

Otok ima četrto, ki jim poseveča ves prosti čas. Ljudstvo jo ima zelo rado, ker je od sile pravična. Njenega moža, ki je notoričen pivce, pa ne marajo. Pije najrajši šampanjec, ki mu ga dobavlja dvorni ceremonijar, zastopnik neke znane tvrdrke za sekt.

Otočje Tonga pozna samo eno zlo, in to so pogosti vulkanski potresi, zaradi katerih izgine nekaj ta otoček, zdaj oni v globine morja. Brez te nadloge pa bi bilo otočje res kraljestvo popolne sreče.

POVEST BREZ KONCA

Iz stare domovine pride mlad fant. Stanovanje dobi pri ljudeh, katere je poznal še iz stare domovine. Čez par dni sreča na ulici rojaka, s katerim so si bili sosedje v starem kraju.

"O, glej ga no, Franceljna, kdaj si jo pa ti primahal v to kontro?" ga vpraša ves razveseljen rojak.

"Zadnje soboto sem prišel."

"No, kako se pa ti kaj dopade Amerika?"

"Ne vem še; si jo moram pač najprej malo ogledati."

"Že dolgo nisem dobil nič sporočila od doma, daj no, povej mi, kako je kaj v naši vasi?"

"Prav rad ti povem. Ali naj začnem od konca ali od kraja?"

"I, od začetka mi boš pripovedoval, ne? Kdaj si pa še slišal, da bi kdo pripovedoval od konca."

"Dobro, bom pa začel od kraja." Ali se še spominjaš tiste-ga malega kužeta, ki je vedno lovil sosedove kokoši?"

"Prav dobro se ga še spominjam, saj sem ga včasih nagnal s krepelcem."

"Vidiš, tisti pes je poginil."

"Poginil? Kaj mu je pa bilo?"

"Mesa se je preobjedel."

"Mesa se je preobjedel? To je pa čudno. Ko sem bil še jaz doma, še vsake kvatre ni bilo mesa na mizi."

"Veš konji so jim poginili; od tod toliko mesa."

"Kaj! Konji so jim poginili? Kaj, za vraga, so pa delali z njimi?"

"Preveč so vodo vozili z njimi."

"Zakaj so pa rabili toliko vode?" se čudi Amerikanec.

"Hiša jim je pogorela."

"Hiša jim je pogorela? No, čimdalje lažje novice mi pripoveduj, kaj za enega hudika se pa delali, da so hišo zažgali?"

"Kruha so pekli za pogrebece."

"Za pogrebece? Kaj so pa pogrebeci delali pri nas?"

"Očeta so pokopali."

"Čakaj no malo, da pridem do sapa. Imam že dovolj, mi boš drugič povedal do konca."

DVAJSET MILIJONOV NOVIH LJUDI

Prvič izza svetovne vojne so zdaj objavili resno statistiko o prebivalstvu naše zemlje. Publicirane številke so dobili na razpolago pri Društvu narodov v Ženevi.

V nekaterih predelih Azije in Afrike ni bilo mogoče doznati natančnega števila prebivalstva. Tudi na Kitajskem, v Mandžuriji, Perziji in Afganistanu niso mogli prešteti ljudi do zadnje duše, zato so zadevne podatke vedno zaokrožili, vendar pa tako previdno, da so večno stvarni. Zaključek statističnih podatkov se glasi, da je bilo v začetku letošnjega leta na zemlji 2,012,200,000 ljudi. V enem letu se je torej prebivalstvo zemlje pomnožilo za celih 20 milijonov prebivalcev. Azijske dežele imajo več nego polovico ljudi na svetu, in v starem svetu pa živi 1,103,000,000 duš. Prirastek 20 milijonov odpade na azijske kraje.

Evropa ima danes nekaj nad pol milijarde duš, njeno prebivalstvo je v zadnjem letu naraslo za osem milijonov ljudi. V Ameriki so našli samo dobro četr milijarde prebivalcev in še od teh živi v severni Ameriki 134 milijonov ljudi.

Afrika ima 142 milijonov duš, v zadnjem letu je nazadovala za dva milijona prebivalcev. Boljše se je odrezala Avstralija, ki ima na svojih 10 milijonov prebivalcev 200,000 duš prirastka. V Evropi je najmočnejše obljudena dežela Rusija s 127 milijonov ljudi. Poljska ima v zadnjem letu milijon ljudi več kakor prej. Lanski prirastek Francije kaže 612.000 duš. Kitajska ima 453 milijonov prebivalcev, torej skoraj toliko kolikor celotna Evropa.

JUBILEJ ULIČNIH HODNIKOVA

Pred kratkim so praznovali pariški poulični hodniki svoj 150-letni jubilej. Meseca junija, leta 1782 so v Parizu na cesti Rue de l'Odeon položili prve hodnike za pešce, kar je v tistem času bila prava senzacija. Kmalu so začeli delati obcestne pločnike tudi po drugih pariških cestah, naker je ta vzgled našel posnemovalce po številnih evropskih mestih. Še leta 1780 je dekret francoskega kralja strogo prepovedal metati skozi okno na cesto pomije in umazano vodo, češ, da je to za ljudi, ki kaj takega dobio na glavo, zelo neprimerno. Ta navada, metati pomije kar skozi okno na cesto, je bila menda v Parizu splošno razširjena. Povzročila je strašen smrad po pariških ulicah. Zaradi tega smrada so se francoski kralji tudi preselili iz Pariza v Versailles.

Kako se Italijani pripravljajo

V zadnjem času je opaziti na mejnem osemilju naše sosedo podvojeno mrzlično delavnost v izrazito napadalnem pravcu. Poleg razširjanja in utrjevanja številnih strateških cest, ki vodijo do naših meja, se kopljejo, kakor v vojski, strelski jarki in zaklonišča, zidajo se močne betonirane utrdbe, postavljajo se vrsta bodičastih ograj itd. Zdrženo s to delavnostjo se pojavlja neprikrito sovraštvo do jugoslovanskega prebivalstva to stran in on stran meje; naši državljani iz obmejnega pasu, ki prihajajo ali bivajo po opravkih v italijanskem obmejnem pasu, se zapirajo, njih imetje se zaplenja itd.

Naša država, slej ko prej miroljubna do skrajnosti, ni dala v ničemer ne po svojih napravah, ne po svojem slovenskem prebivalstvu niti najmanjšega povoda za to agresivno zadržanje Italije.

Italija zasleduje, odkar je zagospodoval v njej fašizem, misel italijanske penetracije jugoslovanskega zaledja od Trsta in Reke — tja do meje sedanje Madjarske. Razkritja Wickhama Steeda osvetljujejo z bengalično lučjo to desetletno rovarjenje in prikazuje zadnje cilje italijanskih zahtev o "reviziji" mirovnih pogodb. Ta revizija ne samo, da noče odpraviti krivic in ran, zadanih tretjini kompaktno bivajočega slovenskega naroda na Krasu in v Primorju, gre po fašistovskih naklepih celo za tem da spravi ves slovenski narod, kolikor ga ni že podjarmljenega, pod oblast Italijanov in Madžarov, tako da bi se obe državi preko trupa usmrčene Slovenije podajala roke kot teritorijalna sosedna.

Italijanskemu tisku so prišla Steedova odkritja kajpada pregodaj in zadrega nad nenadno dvignjenim zastorom se kaže v ljutih napadih na slovitega časnikarja in v hinavskem zatrevanju miroljubnosti Italije.

V to dozdnevno miroljubnost ne verjame danes nihče pri nas. So pa še druga dejstva, ki jih treba pred celim svetom razkriti. Znabiti preneha potem tudi v ostali Evropi in zlasti v Angliji napačno mnenje o Italiji kot konstruktivnem činitelju evropskega ravnovesja in miru.

Sedemdeset do osemdeset kilometrov široki pas med jugoslovansko-italijansko mejo in Jadranskim morjem od Peči preko Triglava, Porezna, Javornika in Snežnika do Sušaka je danes ena samo velika trdnjava in orožarna, oborožena do zob in razpletena z mrežo strateških cest, potov in stez, betonskih utrdb, topovskih zaklonišč, strelskih jarkov, obširnih železniških razkladišč, vojašnic, municijskih skladišč itd., skratka, podobna je skrajno napetemu loku, na katerem je treba samo sprožiti struno, da odleti z njegetiva.

Julijska Benečija, to je Kras, Vipavska in Soška dolina ter Istra so določeni za koncentracijski prostor armadi za napad na Jugoslavijo. Tak prostor mora imeti pred vsem dobre železnice, široke in ravne ceste, dobro vodno preskrbo in goste utrjene točke kot oporišča.

I. Poglejmo si najprej železnice. Na progi Gorica-Podbrdo so razširjene postaje v Tolminu in Podbrdu in nekatere manjše postaje.

Lokalna proga Gorica-Ajdovščina se je preustrojila v prvovrstno progo. Postaje št. Peter pri Gorici, Prvačina, Dornberg, Sv. Križ in Ajdovščina so močno razširjene s celo vrsto novih tirov, ki gotovo ne služijo splošnemu in neznatnemu prometu, ampak so izrazite razkladne postaje za italijansko vojsko in njen daljni pohod do meje.

Na progi Nabrežina-Postojna (Južna železnica) so se popolnoma izmenjale tirnice in pragovi; postaje v Proseku, Divači, Zg. Ležem, št. Petru, Prestranku

in Postojni so silno razširjene. Prestranka postaja ima več kot 20 tirov.

Proga št. Peter-Reka se je zelo izboljšala; postaji v Bistrici in Sapjanah sta razširjeni na deset tirov.

Tudi na progo Divača-Pulj niso Italijani pozabili; razširili so postaji v Lupoglavu in v Borutih, ki imata strateški pomen kot vojaška izhodišča za Učko goro.

II. Posebno so se Italijani lotili izboljšanja in zidanja cest v obmejnem delu Jul. Benečije.

Goriška-Predelska cesta je povsem obnovljena in močno razširjena, ovinki, ki bi ovirali avtomobilski promet, so odpravljene, klanci znižani. Ta cesta, se zove splošno "vojaška avtomobilska cesta."

Pri Podbrdu se odcepi prvovrstna planinska cesta na Vršič, v katero so Italijani investirali težke milijone; lesene mostove so zamenjali za betonske, cesto so obenem, koder le mogoče, razširili. Cesta se stalno vzdržuje. Cesta iz Kobarida na Krn, ki je bila v vojni na hitro roko zgrajena, je razširjena in se stalno vzdržuje.

Zanimiva je pot, ki se je zgradila s Tolmina proti severu do Tolminšćici do Pologarja; odtod se vzdiguje in gre sporedno za jugoslovansko mejo izpod Bogatina na planino Duplje odondod pa pada do Lepenja. Ta planinska pot se vsako leto po alpskih oddelkih razširuje. Od Lepenja naprej drži do vasi Soče dobro zidana cesta. Vsa ta 20 km dolga pot veže zgornjo in srednjo soško dolino in bo v doglednem času postala ena najvažnejših rokadni cest v planinskem obmejnem pogorju.

Predaleč bi zašli, ko bi detajlno opisali vsa planinska pota, ki so jih italijanski alpski polki gradili v Triglavskem pogorju, navedejo naj se samo poti in dobre steze na Ponco, Kriške pode, Luknjo, čez Zadnjico in Doličevo sedlo itd.

Iz Baške doline drži od Grahova naprej nova rokadna cesta čez Kožco na Reko, ozir. Cerkno. Iz Podbrda se cepijo tri nove planinske poti na Možič in pod Lejnar.

Iz Cerkna se je zidala prvovrstna cesta čez Noyake do meje med Blegošem in Črnim vrhom. V Idrijskem pogorju zidajo važno cesto od Dolnje Tribuše izpod Vrhovca do Idrije, ozir. na Vojsko po hotenjsko-kanomeljski dolini. Okoli Idrije se vsako leto popravljajo vse ceste in pota proti naši meji, proti Medvedjem brdu in Hotederski, pa tudi proti Črncem vrnu in Colu.

Ves prostor med Vipavsko dolino, do meje je eno sama ogromna mreža vojaških cest. Najpomembnejša je vojaška cesta na Nanos, ki se cepi od državne ceste Vipava-Razdrto pri Podgriču in drži v krasnih, položnih vijugah do vrha. Cesta je 6 m široka, na ovinkih in serpentinah pa 12 m in izrazito strateška. Dovoz in dostop je tujcem prepovedan radi gradbe obsežnih utrdb na Nanosu.

Važne rokadne ceste so na novo zgradili od Hrušice pri Colu na Belsko, odtod na Zagon in Postojno, iz Postojne pa na Babo izpod Javornika na Debeli Kamen. Tudi iz Ravberkomande vodi vsopredno vojaška cesta na Javornik. Neposredno za našo mejo, južno in zapadno od Planine pa je cel labirint vojaških cest, potov in stez.

Tudi med Senožčami in št. Petrom okoli Vremšćice gradijo nove vojaške ceste, eno preko Volč in Košane, drugo preko Razdrtega, Laz in Slavine kot direktne zveze med Senožčami in št. Petrom.

V pogorju Snežnika so kar spčetka dozidali krasno avtomobilsko cesto iz II. Bistrice do hotela izpod Snežnika; odtod se je izpeljala važna strateška cesta na jugovzhod prav do Klanske Police, mejne postaje proti Jugoslaviji. Sicer pa je v Snežniških gozdovih, ki so po večini last veljposestnika princa Schoenburg-Waldenburga, raz-

pletena že od prej mreža lepih gospodarstev, ki so se vsi sedaj po strateških vidikih popravili in razširili v prave ceste.

Iz klanske police je držala proti jugu prej alaba cesta do Klane; ta se je popravila. Iz Klane so zidali novo cesto v Permane ob državni cesti II, Bistrica Rupo-Volosko Prejšnji kolovoz od Klane proti Rupi in Novi Kračini so sedaj vojaške ceste.

Ne sme se prezreti, da se tudi temeljito popravljajo ceste iz Trsta čez Podgrad v Sapjane. Ta cesta bo verjetno nadomestovala projektirano železnico Trst-Sapjane-Reko, ki bi bila predraga in nerentabilna. Ta cesta bo zaključek velike avtomobilske proge iz Turina čez Milan in Trst od Reke.

Poleg vsega tega pa se popravljajo in razširjajo vse že obstoječe ceste, ki so količjak vojaškega pomena, po celi črti od Soče pa do naše meje, n. pr. iz Trsta proti Stanjelu, Senožčam, Divači itd. Vojaška pota na Doberdobski planoti izza vojske se po večini vzdržujejo.

Pri vsem pazijo Italijani na to, da so njih ceste po možnosti ravne in brez ovinkov, da se z tem pospeši hitrost avtomobilskega prometa. Zato se ne pomišljajo dolgo ter grade, kjer treba, ceste kar skozi tunele, če nasprotujoči hrib ali klanec ni preširok, samo da pridobe kolikor mogoče premočrno cestno progno.

Ze ta kratki pregled kaže, kako ogromna je mreža vojaških komunikacij na italijanskem obmejnem ozemlju.

III. Italijanski obmejni pas na Krasu ni ravno bogat na vodi. Zato sili italijanska vojaška uprava na to, da se čim prej gradijo vodovodi. V načrtu je sedaj zgradbo modernega vodovoda po celem Krasu z izkoriščanjem potoka Hublja pri Ajdovščini. Za Istro je narejen načrt obširne vodovodne mreže, ki bi stala na stotine milijonov lir, z izkoriščanjem potokov v bližini Buzeta in reke Raše.

IV. Vidimo torej, da se ustvarjajo vsi pogoji, da postane Jul. Benečija koncentracijski prostor za slučaj vojne. Da bi se ta koncentracija mirno in nemoteno vršila, pa so potrebne tudi utrdbe. V zadnjih letih se v tem pogledu mrzlično dela na celi meji. Z zidanjem utrdb so začeli med Belopečjo in Trbižem, potem okoli Mojstrove, na Predilu; sedaj se pa gradijo utrdbe na meji pri Podbrdu, Novakih, Medvedjem brdu, med Planino in Postojno, v Snežniškem pogorju in na Učki gori. Vse se gradi v betonu; bojni in zvezni jarki, postojanke za strojnice, topove, zavetišča itd.

V drugi bojni črti se zidajo ogromne utrdbe na Nanosu, okolo Cola, v zadnjem času tudi okolo Vremšćice.

V. Vse to niso dokazi miroljubnosti naše sosedo Italije. Pogledimo si še, koliko vojašnic so zidali v obmejnem ozemlju.

V Postojni dve, eno za pehoto, drugo za artilerijo, v Bistrici za pehoto, v Idriji za pehoto in artilerijo, v Klani za pehoto, v Trstu za 3 pehotne polke, v Vipavi za pehoto. V načrtu ali že v gradbi so vojašnice v Bovcu, Podbrdu, Cerknem in Podgradu.

VI. Končno je tudi zanimivo, koliko vojaštva imo vlesila Italija koncentriranega proti Jugoslaviji na ozemlju 80 km od meje, to je prenešeno na naše razmere, na prostoru od črte Jezerško-Litija-Novomesto do meje:

Trbiž 1 bataljon pehote, Tolmin 1 bataljon pehote, Čedad 1 bataljon pehote, Idrija 1 bataljon pehote, Vipava 1 bataljon pehote in 2 bateriji, Bistrica 1 bataljon pehote, Koper 1 bataljon pehote, Gradiška 4 bataljoni pehote, Palmanova 8 baterij in 4 eskadroni konjenice, Udine 5 bataljonov pehote, 8 baterij in 4 eskadroni, Gorica 5 bataljonov pehote in 8 baterij, Trst 6 bataljonov pehote in 14 baterij, Pulj 3 bataljoni pehote in 10 baterij, Reka-Ičić 6 bataljonov pehote in 8 baterij; skupaj 37 ba-

taljonov, 60 baterij in 8 eskadronov, kar predstavlja približno 25.000 vojakov in 240 topov. In to je le mirovno stanje, ki se pa v najkrajšem času pomnoži na dve-in-trikratno število.

Poleg teh rednih formacij ni prezreti še fašistične milice, ki je nastanjena po vseh večjih mestih in krajih (Trst, Gorica, Reka, Pulj, Pazin, Poreč, Koper, Postojna, Bistrica št. Peter Vipava, Idrija, Tolmin, Kobarid, Bovec, Podbrdo, Cerkno itd.) Njihovo število znaša nizko ceno 10.000 mož, tako da je že sedaj na naši meji okoli 35 tisoč vojske in milice.

Napada se Italiji ni treba bati, ker ima vse strateške točke od Možica do Reke v rokah, torej ni drugače, da hoče ona izvesti napad. O revindikaciji Dalmacije govori v Italiji itak že vsak dan. Ali se laški apetit letava tudi Slovenije, njenih lepih krajev in jezer in zlasti njenih rudnikov tja do Poljčan? Italiji je naša država trn v oči, posebno pa Slovenija.

Ali se je v svetovni vojni prelivala kri milijonov za svobodo velikih in malih narodov zato, da bi sedaj mali naš slovenski narod prišel v novo in večjo sužnjost? Ali naj zaradi teh jezer in rud in lepote svoje zemlje Slovenec izgine s površja zemlje? Ali ni tudi črva dano, da se brani? Svoboda je največja dragocenost narodov, dragocenejša ko rdeča tekočina kri, zato, ker je že Krek rekel: Suženjstvo je veleizdaja! Veleizdaja in greh!

Slovenska krajevna imena prepovedana v Julijski Krajini

Policijska oblast v Julijski krajini so te dni prepovedala rabo slovenskih in hrvatskih krajevnih imen. Sedaj je po italijanskem pristojnem zakonu še vedno dovoljeno tiskanje slovenskih in hrvatskih knjig, ki seveda gredo v pregled. Odslej se ne bodo v teh knjigah smele več rabiti slovenske krajevne označbe, prav tako ne bo smela nobena tiskarna natisniti slovenskih imen na katerokoli tiskovino, naj si bo na okrožnice ali pod božje podobice. V Julijski krajini se je ta prepoved uvedla brez uradnega odloka. S tem so izginila iz javnosti odlična znamenja in priče slovanstva tega ljudstva in te dežele. Slovska krajevna imena bodo še živelja samo v ljudski govoric, dokler ne posije zopet sonce nad nesrečno deželo.

Čudna stava. Prešič v brivnici Pred zadnjimi predsedniškimi volitvami je brivec Kelley v New Lexington, Ohio, stavil s kongresmanom Underwood, da slednji ne bo zmagal pri volitvah. Kongresman Underwood ima precejšno farmo, kjer zlasti goji debele in visoke ščetinarje z izredno trdimi ščetinami. Pa sta stavila, brivec in kongresman, da če kongresman zmaga, bo brivec Kelley obril najbolj ščetinastega mrjasca na farmi kongresmana; če pa kongresman zgubi, se bo vedno bril pri Kelleyu. Underwood je zmagal, in res izbral na svoji farmi največjega ščetinarja,

THE NORTH AMERICAN TRUST COMPANY
Edina slovenska banka v Clevelandu, Ohio.

GLAVNI URAD: 6131 St. Clair Avenue
PODRUŽNICA: 15601 Waterloo Road
GLAVNICNO PREMOZENJE POL MILIJONA DOLARJEV CELOTNO PREMOZENJE NAD 5 MILIJONOV

Na tej slovenski banki vložite denar brez skrbi in vam nosi lepe obresti.
Kadar hočete poslati denar v staro domovini, pošljite ga najceneje po naši banki.
SPREJEMAMO HRANILNE VLOGE TUDI PO POŠTI

kategera je pripeljal v brivnico. Dve uri je brivec Kelley brusil britve, predno se je podal na delo, in vse mesto je bilo pokoncu. Prešič je bil obrvit v treh urah. Če ga je brivec tudi s kakim dišečim praškom ali s parfumom namazal, ni znano.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)
otroka; samski so mrtvi: Ahac Blaž, doma iz Loke, rojen 1902; Babič Ivan, sin rudarja iz Ojstrega, rojen 1908; Speiser Vincenc ml., rojen 1913. V četrtek 1. decembra so nesrečne žrtve ob ogromni udeležbi ljudstva pokopali v skupen grob v Dolu.

Neznani razbojnik je prišel v hišo 73-letnega Franca Nagliča v Voklu pri Kranju. Naglič je nedavno prodal vola in je verjetno, da je hotel ropar denar. V času, ko ni bilo nikogar doma, je razbojnik udril v starčkovo sobo in mu z nožem zadal silne rane po obrazu. Zadevno preiskujejo orožniki.

Vse je uničil požar pri Grumu v Polhovem gradu. Gospodarska poslopja z vsem inventarjem so uničili ognjeni zublji posestniku Jožefu Njegaču v Bukovih pri Ptujju.

Hlev, skedenj in hiša so zgoreli posestniku Alojziju Medi-

LEPA PRILIKA ZA MOŽE IN FANTE

Sedaj je zopet v teku večerni tečaj za moše in fante, kateri imajo iskustvo pri delu pri "boilerjih" ali pa se zanimajo za tako delo, da si nabavijo državno licenco za kurjača ali inženirja (Licensed Fireman or Engineer). Baš sedaj se nudi nenavadna prilika. Poslužite se je in zaslužite si boljše plaščo v bodoče. Podrobnosti dobite, ako se zglasite pri

PETER STERK
Mechanical Engineer
1147 E. 74th St. Tel. Henderson 6557
CLEVELAND, OHIO

JOSIP KLEPEC, javni notar
Real Estate, Insurance, Loans
107 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

ZANIMIV slovenski dnevnik

imate v svoji hiši, ako zahaja v vašo hišo

'Ameriška Domovina'

ti lahja dnevno. Prinaša vse svetovne novice, slovenske vesti iz cele Amerike, krasne, originalne povesti, članke ter dosti in malo in su pouk. Naročite ga. Naročnina po Ameriki le \$5.00 na celo leto.

Lepe tiskovine

lahko naročite ob vsakem času v tiskarni "Ameriške Domovine" vam bodo točno in po najboljši smernih cenah postregli. Se priporočamo.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

ževču na Zalem logu pri Železnih. Svelc, kaplan na Vrhniki pa v Francijo.

Dne 3. decembra ponoči je nenadoma izbruhnil požar pri posestnici Končan Mariji v Polhovem gradu in uničil vse, kar je moglo zgoreti. Škoda je velika. Najbolj je prizadeta zaradi tega, ker ni bila prav nič zavarovana.

Med slovenske izseljence sta odšla opravljat dušno pastirstvo gospod svetnik Janez Kalkan v Nemčijo in gospod Anton

Pri zdravniku-spezialistu

Bolnik: "Ali pa v resnici jamčite gotovi uspeh z vašim novim načinom zdravljenja?"
Zdravnik: "Da. Zadržim sem nekega bolnika na živih tako fino ozdravil, da me je naprosil za \$50 posojila."
Bolnik: "Ozdravite me samo polovično, ter mi posodite \$25."

Predpustna razprodaja plošč

Veseli predpustni čas je tukaj. Kdo se ne spominja, kako veselje je vladalo doma v starem kraju v tem času. Kako so godci drobili krasne domače slovenske polke, valčke, koračnice, šotiče itd. Tudi v Ameriki imamo Slovenci to godbo na razpolago, in sicer na slovenskih gramofonskih ploščah. Da omogočimo našim rojakom po slovenskih naselbinah priti za male novice do krasne godbe in petja, smo sklenili prirediti za letošnji predpust posebno razprodajo gramofonskih plošč.

Pomnite pa: Ta razprodaja velja za samo v tem oglasu navedene plošče in ne druge. Zato naj naročniki plošč pazijo, da ne bodo naročali takih plošč, ki niso navedene v tem oglasu. Navedite jasno in razločno številko plošč, ki jih boste naročili.

PLOŠČE, KI SO NA RAZPRODAJI SO:

- Columbia Plošče**
- 25007—Ainc polka, Štajerji, igrata brata Simončić.
 - 25008—Nočni čuvaj.
 - 25009—Fevce na noce, pojo člani kvarteta Jadran.
 - 25110—Ljubca kod si hodila.
 - 25111—Čes tri gure, deset, pojeta A. Šubelj in A. Madič.
 - 25112—Fridl sv. Martin.
 - 25113—Dekletja v kmečki brivnici, "Adrija" s spremljevanjem Dajčmanova.
 - 25114—Dobro srečo za krave ruščo.
 - 25115—Živela je ena deklica, pojejo pevci Adrije.
 - 25122—Tam za goro zvedla sveti.
 - 25123—Naša kri, možki kvartet Adrije.
 - 25136—Na klopi sva sedela. Po gorah grmi in se bliska, duet, pojeta A. Krnjevič in F. Mohorčič.
 - 25137—Tam kjer lunica, Škrjanček, poje Vičar, tenor.
 - 25146—Tirolski marš, Stari Peter, Louis Belle, tenor.
 - 25162—Ančica, Pomočni posdrav, Louis Belle, tenor.
 - 25164—Triglav.
- Fa kaj mi nesa planinca, poje John Germ, tenor.

Victor Plošče:

- 23006—Dunaj ostane Dunaj.
- 23012—Pod dvojnimi orlom (Adler marš), Citre in Trio.
- 23013—To je nemogoče, dvokoračni ples.
- 23020—Tajna ljubezen, valček, igrana na orkester.
- 23025—Ples v skednju, 1. in 2. del, Adrija pevci, ta plošča je plošča zabavna za mladino.
- 23025—Oh ura se bje.
- 23026—Po jezuru bliz Triglava, poje Mirko Jelačin, tenor.
- 23026—Jurij Benko vzemi Lenko, Pobje sem star šele 18 let, Mirko Jelačin, tenor.
- 23027—Fa kaj to mora biti.
- 23028—Mene pa glava boli, Mirko Jelačin, tenor.
- 23028—Mitar.
- 23028—Vsi se prihajali, Mirko Jelačin, tenor.
- 31204—Calotta—Solit.
- Na brega, valček, igra Hud. kvintet.

Do preklica prodajamo zgoraj navedene plošče po

30 centov
TA RAZPRODAJA JE V VELJAVI SAMO DO PREKLICA, DOKLER ZALOGA TEH PLOŠČ NE POIDE

Naročilom je pridjati potrební znesek v gotovini ali Money Orderu. Po C. O. D. teh plošč ne pošiljamo, razven če želi prejemnik poštno stroške za C. O. D. plačati samo, ki jih v takem slučaju dodamo računu.

Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

F. KERZE,
1142 Dallas Rd. N. E. CLEVELAND, O.
K. S. K. J. Društvom: Kadar naročate nastav, regalije in drugo, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljšo blago za najnižjo ceno. Našrit in vvorci EASTON!

Kay

OUR PAGE

6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Jay

KSKJ ATHLETIC BOARD

Frank Banich, chairman,
2027 W. 22d Pl., Chicago,
Ill.

Pauline Treven, 1229 Lincoln St., North Chicago, Ill.

Josephine Ramuta, 1805 N. Center St., Joliet, Ill.

John J. Kordish, 325 Howard St., Chisholm, Minn.

Anton Grdina Jr., 1053 E. 62d St., Cleveland, O.

F. J. Sumic, 222 57th St., Pittsburgh, Pa.

Rudolph Maierle, 1120 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

A New Year!

Draga mi:

Zdaj so holidays over! In dosti kids so glad ker zdaj lahko play-ajo with their toys brez da bi papa foolov okol in tryov ta toy pa ta gun toy.

En mal me je ashamed ker sem gettov toliko Greeting Cards, in jaz nisem sendov any. Res je fine feeling knowat da so many ljudje think-ajo od tebe in wishajo ti well.

Jaz sem tvoja carta receivev tudi, in to je blo just as good kakor ce bi mi sendala en brand new car.

Zdaj imamo en new year, ampak jaz ne bom resolutions make-ov ker imam se dosti od last year za keep-at. Eden resolution je da bom tryov smerom biti happy pa pleasant, in en drugi je pa da bom always try-ov boost-at Kay Jays.

Ti si have-ala tvoje chance last year, ampak zdaj ni Leap Year no more, so bo moj turn tebe askat.

Tvov G. Dec.

SEND IN THAT NEWS ITEM!

NOTICE

Members of St. Joseph Sports, don't forget the meeting Monday, Jan. 9, 7:30 p. m., at the Slovenian Home on Holmes Ave., Cleveland, O.

Now that the New Year has begun, make it your duty to attend these meetings and tell other members of the St. Joseph Society No. 169 that the Sports are alive again. A great year is in store for all members.

Probably one of the first things of interest is a minstrel show. Here is your opportunity to appear on the stage. Join in the chorus, which has its first rehearsal Sunday afternoon, Jan. 8, at the Slovenian Home at 1 o'clock.

Here is a great chance to put the Sports on the map along dramatic lines, so why not come and help? We will bar no one.

The Sports also will participate Jan. 15 in the Ohio League of KSKJ Lodges.

Feb. 5 is another day on the KSKJ calendar, when the Sports participate in Interlodge Day.

Don't forget the two days, Jan. 8 and 9—rehearsal and meeting.

Gay Jay.

TO REPEAT DRAMA

"The Masterful Monk" will be repeated Jan. 15 in Slovenia Hall, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Two performances will be given on that date, one at 2 p. m. and one at 7:30 p. m.

The drama was adapted by the Rev. M. J. Hiti from the novel by Owen Francis and was recently premiered with success by the sodality of St. Joseph's Church.

ATTEND YOUR LODGE MEETING

Piccard's Balloon Will Be Exhibited at Chicago's World's Fair

The aluminum sphere in which Prof. August Piccard was borne by balloon to the loftiest altitude ever reached by mortal will be on exhibition at A Century of Progress—Chicago's 1933 World's Fair, according to an announcement by officials of the exposition.

This sphere which carried the European scientist 53,856 feet above the earth and into the stratosphere will be loaned to the exposition by the National Foundation for Scientific Research of Belgium.

It will be suspended from the ceiling at the north end of the Hall of Science, directly above the bathysphere in which Dr. William Beebe set a deep sea diving record of 2,200 feet.

The stratosphere gondola and the Beebe bathysphere will illustrate man's conquest of the air and the water.

The aluminum sphere in which Prof. Piccard traveled skyward is about six feet in diameter, hermetically sealed, equipped with observation windows, parachutes and breathing apparatus. The bathysphere is a metal sphere of about the same size, with three windows of fused quartz, built to withstand a pressure of 4,800 tons and lowered from a boat by a non-twisting cable.

Chisholm Jays to Elect Officials

The Chisholm Kay Jays will hold their annual election of officers on Jan. 10 at the Community Building at 8 p. m. The present officers are: John Kordish, president; John Bavitz, vice president; Rudolph Gazvoda, secretary; Stanley Bavitz, treasurer; Louis Droblich, sergeant-at-arms; trustees, Jake Gregorich, Fred Baraga and Anton Hren.

At a Kay Jay meeting held on Dec. 27 it was agreed that the Soudan baseball team be feted for winning the baseball championship this year. The affair is to be held in Chisholm after a basketball game with Soudan. It is to be held in Mahne's Hall on Thursday, Jan. 12. Awards are to be given the Soudan players. An admission of 10 cents per person is to be charged. The committee in charge of arrangements consists of Vincent Bavitz, Louis Mihelich and Jake Gregorich.

A range meeting of Kay Jays will also be held on that evening to discuss bowling in Minnesota.

Rudolph Gazvoda,
Secretary.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

START REHEARSALS

Practices for the play, "Mystery of the Masked Girl," to be presented on Jan. 29 by the Waukegan Sodality Girls, are well under way and show promise of an excellent production.

The play is a three-act mystery drama by Helen Monsell and has an all girls' cast. Tickets for this play will be distributed among the members at the next sodality meeting.

The play is under the direction of Marie Grom. The members of the cast will be announced at a future date.

READY TO STRIKE JAY BELL

RECEIVE MEMBERS INTO JOLIET SODALITY

Beautiful and impressive services were held on Dec. 8 in St. Joseph's Church, Joliet, Ill., when 26 young ladies were received into the Sodality of the Blessed Virgin Mary. The services were conducted by the Rev. Father Plevnik, spiritual director of the Sodality.

It was a pleasure to receive such a large class into the Sodality, but we will not be satisfied until every young lady of St. Joseph's Parish is a member. All young ladies of the parish are cordially invited to join the Sodality as candidates now until next Dec. 8 at which time reception ceremonies will again be held. Meetings are generally held on the fourth Sunday of each month unless otherwise announced. We will be glad to see many new candidates at our next meeting.

Joliet Sodality Girl.

ANNOUNCE MEETING

The Young Ladies' Sodality of the Sacred Heart Church of Barberton, O., will hold its regular monthly meeting Friday evening, Jan. 6, after church services, in the parish clubhouse.

I would like for a perfect attendance record at this January meeting, and to continue throughout the year, as there is important new business to be discussed.

So please attend in a large number.

Sophia F. Gainer, Sec'y.

HOLD RETREAT

The retreat given for the young ladies of St. Roch's Parish came to an end. Very interesting sermons were delivered by the Rev. Fr. Edward of Chicago, who spoke to the La Salle girls in a way that deserves mention. The La Salle group hopes to have the pleasure of listening to Father Edward again in the near future.

Easily Settled

Sam: When 're you going to pay me that \$8 for pasturing your heifer? I've had her now for about 10 weeks.

Hiram: Why, Sam, the critter ain't worth more'n \$10.

Sam: Well, s'posin' I keep her for what you owe me?

Hiram: Not buy a jugful. Tell you what I'll do. You keep her two weeks more an' you can have her.

SODALITY OFFICERS ELECTED

Euclid, O.—Officers for 1933 were elected at the last meeting of the Young Ladies' Sodality of St. Christine's Church.

The new officers are: Mary Cinco, president; Mary Yanchar, vice president; Mary Jarc, treasurer; Frances Sokach, secretary.

The members are asked to attend the next meeting, at which time members will be elected to the entertainment committee for the ensuing year.

Mary Primoznik.

1932-33 BASKETBALL SCHEDULE MINNESOTA KAY JAYS

	At Aurora	At Ely	At Eveleth	At Chisholm	At Soudan
Aurora	Boost	Dec. 2	Jan. 27	Dec. 13	Dec. 28
Ely	Dec. 16	Minn.	Jan. 14	Jan. 24	Feb. 22
Eveleth	Jan. 9	Jan. 28	Kay	Feb. 2	Nov. 30
Chisholm	Dec. 20	Jan. 7	Feb. 10	Jay	Jan. 28
Soudan	Dec. 5	Feb. 18	Jan. 6	Jan. 12	Sports

Combination of Traits Human Character

"Human character," according to Dr. Charles E. Spearman, the celebrated British psychologist and visiting professor in the Department of Psychology at the Catholic University, Washington, D. C., in a recent lecture before the students and faculty of the university, "may be considered as made up of a considerable number of separate traits, important among which are trustworthiness, perseverance and stability."

Generally, the person who is trustworthy tends to be persevering, but in any given individual one trait may exist markedly in excess of the other. The unequal balance has been a great enigma for the study of character and history is strewn with the tragedies of great men with one particular character weakness.

In the field of psychology, two fundamental factors, designated by the symbols G and W by the psychologists constitute the basic elements of a human being's mentality and character. Dr. Spearman is best known as the discoverer of G, the concept of which, sustained by intensive mathematical analysis is deeply affecting scientific ideas of human intelligence.

Dr. Spearman has taken as his field the development of mathematical principles to be applied to psychological research and study in order to acquire greater accuracy in tabulating results. His particular field is called "psychometrics."

His W is not any particular trait, but is the basic structure of all. He believes it to be innate in the individual and unaffected by training or environment. Upon it discreet character qualities are built up. Some may be purely the product of training and others may be due to separate inherited factors. Thus, an individual's character can be described as his basic supply of W plus his equipment of all the separate character qualities.

The basic factor, as conceived by Dr. Spearman, is far from metaphysical. Its existence, he explains, is demonstrated by the most intensive mathematical analysis of human behavior with a method which is approved by mathematicians, but which cannot easily be explained to the layman. If a man has a poor supply of W at the start he is unlikely ever to develop a very strong character, although he is far from hopeless. The special qualities can be intensively developed and the individual protected against storms and stresses which are likely to demolish them because of their weak foundation. The individual is somewhat in the position of the chronic invalid who, in a sufficiently sheltered environment, often lives to a ripe old age. But with plenty of W, as conceived by Dr. Spearman, he doesn't need any sheltering.

Dr. Spearman has been for some years an international celebrity. He perhaps became first known to American psychologists in 1904 when he published an article in the American Journal of Psychology on the proof and measurement association between things. Out of this article developed a controversy between Prof. Thorndike of Columbia University concerning the nature of hu-

man intelligence. Thorndike was antagonistic to the concept of mental faculties, maintaining that there was no such thing as special mental powers, but an indefinite number of acquired habits related to each other merely by the overlapping of their content. Prof. Spearman advocated the idea of a mental function of a very wide extent to which he gave the name general intelligence. He developed one mathematical procedure after another for demonstrating the presence of this general cognitive ability in the widely different types of mental performance. This work culminated in what is known as his tetrad difference criterion which has awakened the most intense interest in every psychological laboratory in this

country and abroad. Dr. Spearman was professor of psychology at the University of London until 1931, when he came to the United States as visiting professor at Peabody College in Nashville, Tenn., and later at Columbia University in New York City. He is carrying on his researches at the Catholic University in collaboration with the Rev. Dr. Thomas Verner Moore, perhaps the most outstanding Catholic psychologist in the world, and with other members of the psychology department. In this field of study, the American and British psychologists have taken a leading position in its development.

After concluding his work at the Catholic University, Dr. Spearman will go to the University of Chicago.

TOOTH TALKS

Dr. J. W. Mally

CARE OF THE MOUTH AFTER EXTRACTION

A blood clot usually fills the wound after an extraction. Do not disturb this blood clot. If it is grayish or yellowish in color, it does not mean that it is infected, neither does the presence of a slight odor indicate this.

Keep your fingers, toothpicks or other matter that may cause infection out of the mouth. Cleanse your mouth frequently with salt water, or a mouth wash if prescribed by your dentist.

An ice bag or cold wet towels applied to the face over the operated part will usually control swelling, bleeding and pain. If these cold applications cause intense pain, replace or alternate with hot wet towels, as hot as can be tolerated on the face.

Under no circumstances apply dry heat, hot water, bottle, or an electric pad, directly against the face. If there is a slight bleeding, do not be alarmed. But, if it bleeds successively, you should make an effort to stop this by pressure with a roll of antiseptic cotton or gauze, over the extracted area. If this does not check it after trying it a number of times, see your dentist immediately. Drink an abundance of water and take a mild laxative.

If pain or swelling occurs after the wound is apparently healed, return to your dentist. If the muscles of the jaw become stiff, chewing gum at short intervals will in a short time relax the tension and bring relief.

During the healing process, small sharp pieces of bone will sometimes work out through the gum. These fragments are not bits of roots, but little pieces of affected bone, dislodged from the jaw. These usually work out of their own accord. If they are annoying, return to your dentist. A rapid recovery often depends as much upon the home care as upon the dentist's skill.

The areas operated upon are extremely sensitive, so the patient should expect some pain and discomfort to follow severe extractions. In all cases, follow the instructions of your dentist, and remember that after-care is very important.

COOKING SCHOOL By Frances Jancer MORAVIAN COOKIES

1/2 cup butter, melted
1-3 cup ugar
3/4 teaspoon ginger
3/4 teaspoon cloves
3/4 teaspoon cinnamon,
1/4 teaspoon nutmeg
1/4 teaspoon allspice
Dash of salt
3/4 teaspoon soda
3 3/4 cups sifted flour
1 cup molasses, heated.

Combine butter and molasses; add sugar, spices, salt and soda. All flour. Let stand in a cold place for a few days. Place small amount of dough on slightly floured board and roll paper-thin. Cut with fancy cookie cutter. Place on greased baking sheet and bake in moderate oven six minutes. Will keep indefinitely in closed tins.

DROP COOKIES

1/2 cup crisco
1-3 cup sugar
1 egg
1 cup flour
1 1/2 teaspoons baking powder
1/2 teaspoon salt
1 tablespoon orange juice
1-3 cup chopped dates
1/4 cup sliced, candied pineapple
1/2 cup blanched almonds, shredded.

Blend crisco, sugar and egg together. Mix well and sift flour, baking powder and salt together. Add to the first mixture and mix well. Add orange juice, fruit and 1-3 cup nuts and blend thoroughly. Drop by spoonfuls on baking sheets which have been greased well. Sprinkle with nuts and bake in moderately hot oven 12 to 14 minutes.

NOTICE

The annual meeting of the Midwest KSKJ Baseball Association will be held this coming Sunday, Jan. 8, at the National Clubhouse in Milwaukee, Wis. There will be an election of officers and other business of a very important nature. Kindly make arrangements to be present.

E. F. Kompore,

CONTRIBUTORS

In submitting contributions to Our Page, please consider the following:
1. Use one side of paper only.
2. Manuscripts written in pencil will not be considered.
3. If possible typewrite material, using double-spacer.
4. All contributions must be signed by author. Name will be withheld from publication by request.
5. Material must be received by Our Page not later than 8 a. m. Saturday prior to intended publication.
6. Manuscripts will not be returned.
7. Address communications to Our Page, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Editor: Stanley P. Zupan.

91,340 SEE JAY SPORT TEAMS, REPORT SHOWS

Baseball Interest in Midwest

KSKJ sports fans of the Midwest need not be told what the pet athletic diversion among booster clubs and lodges was this summer. Even though King Baseball reigned supreme in the various quarters of our KSKJ domain, the greatest interest was centered in the Midwest.

Notwithstanding the fact that the Midwest KSKJ Baseball League was outstanding in its function, there were several other Kay Jay teams in the various independent fields of competition. St. Francis team of Joliet played a creditable schedule of independent baseball, and St. Stephen's Church League in Chicago embraced three KSKJ outfits.

KSKJ baseball interest, however, was centered around the Midwest League, which displayed a high class brand of competition. The circuit was composed of six teams, sponsored by St. Stephen's Lodge No. 1, Chicago; St. Joseph's No. 53 of Waukegan, the Waukegan KSKJ Boosters, St. Florian Boosters of South Chicago, Knights and Ladies of Baraga of Milwaukee and the Joliet Kay Jay Boosters.

The schedule was composed of 10 interlodge games played in a round robin series. The caliber of the teams was of a high standard and contributed much to make it the most intensive campaign thus far experienced in Midwest league competition. The season of play was started on May 29 and progressed through to the latter part of August, when the final game was played.

Midwest league teams became embroiled in a hot race for the title. This involved St. Florian, St. Joes, KLB's of Milwaukee and St. Stephens. The Beer City team occupied the lead for a time and was directly challenged and displaced by the South Chicago Florian, who maintained their brisk pace to win the championship. To win the coveted title, the league leaders were forced to play off a tie with the Waukegan St. Joes and finally came off with a decisive victory on their belts.

An idea of how keen the competition actually was, can best be determined by a review of the final league standings. South Chicago was first, and St. Joes were in second place. Milwaukee and St. Stephens were tied for third place. Joliet Jays and Waukegan Boosters were tied for the cellar championship, which finally reverted to the Waukeganites by virtue of a forfeit.

Kay Jay baseball enthusiasts will readily agree that the past season of competition in the league was the most interesting. Since the results of games were frequently published in the Our Page, fans were always alert to the various highlights which inevitably built up a widespread following. Success of the league is traceable to the efficient staff of officers and directors, who were confronted with many weighty problems. This group of officials set a precedent for systematic operation of the circuit, which previously was sadly lacking.

No matter what degree of success was achieved in the league management, the officials fell heir to a list of evils which has consistently threatened disruption of the organization. Outstanding among these has been the use of local unregistered umpires, who have contributed largely to the

apparent discontent. Another has been the lack of KSKJ Athletic Board co-operation and guidance. This was especially evident at the completion of the present season, when league teams winning the first three places were expectant of sufficient remuneration for their merits. This, however, was not forthcoming, due to the fact that the board's promises were not acknowledged. The league officials are determined to carry out their original program by arranging a complete budget in conjunction with the present athletic board and to submit such to the January meeting of the Supreme Board. Whatever attitude is taken on this measure will indicate the future possibilities of sports in the KSKJ.

The first step toward a complete rehabilitation of the Midwest league will take place on Sunday, Jan. 8, when the officers and directors will convene in Milwaukee. This will be the annual meeting, at which time the election of officers for the year 1933 will be an important item. Lodges or booster clubs not already represented in the league are invited to send representatives to this convocation.

The incumbent list of officials:

Ed Kompare, president; Art Stukel, vice president; Joseph Przybylski, secretary; Henry Basco, treasurer. Directors: Anton Lilek, Joliet; John Bogolin, Chicago; Frank Link, South Chicago; R. Majerle, Milwaukee; Mike Opeka, Waukegan; Matt Slana, Waukegan Boosters.

Midwest Correspondent.

Set for Minstrel Show

KSKJ boosters in and around South Chicago should not overlook the opportunity of seeing the St. Florian Booster Club minstrel show to be presented on Sunday, Jan. 15, at St. George's Hall. This performance, which is being presented in conjunction with a dance, will be replete with Kay Jay talent of a surprising quality. The principal members of the cast are all well known boosters, and to see them perform will be a rare treat.

It's bound to be a good show with fellows like Frank Zisherle, John Jurkas, Eddie Skalla, Jack Smrekar, Frank Link and Leonard Skalla occupying the end positions. The interlocutor's duties will be filled by Ed Kompare. A unique list of end-man gags and crossfire has been arranged to insure a mirthful evening. American and Slovenian songs will be supplied by a well balanced list of soloists. A humorous Slovenian skit will be enacted by Candid Grmek and Jack Smrekar in riproaring style. Tap dancing and character dancing will also be supplied by talented members of the booster club. An augmented chorus of mixed voices will supply the musical background of the program. The show is under the direction of Ed Kompare, and is being assisted by Ronald McCrea.

Once again we want to remind you that this event should not be overlooked. The committee in charge has been working diligently to take care of every little detail. Those of you who plan to attend can safeguard the possibility of getting a good seat by procuring a patron ticket from any of the members.

St. Florian Booster.

BOOSTER OFFICERS ELECTED

Larry Umek, Chairman of Athletic Committee, President

A good number of boosters gathered in the school room Dec. 19 at the annual meeting of the Waukegan KSKJ Booster Club to plan a program for the ensuing year and to elect new officers.

Larry Umek was unanimously elected as president to head the club through a new year, Marie Suhadolnik vice president, Marie Grom secretary, John Cankar treasurer and Frank Repp sergeant-at-arms.

We are sorry to see Dr. Kompare, who was the president during the past year, leaving us, since he was instrumental in bringing about so fine a record for the club. One of the most active members of the organization, he devoted much of his time for the interest of the boosters.

With the help of so capable a committee of officers as we enjoyed during the past year, we have come to a point where there is no turning back. However, though we appreciate the untiring efforts of the various officers, we must not forget that we are now headed by just as willing, just as capable a committee.

Larry Umek, as chairman of the athletic committee, never ceased to work in the interest of all the sport-minded members. We feel that it will be another successful year and that the club will grow and prosper as time goes along.

Scribe.

Chisholm, Ely to Meet Jan. 7

The powerful Chisholm team will invade the northern end of the Iron Range Saturday, Jan. 7, and tackle the equally powerful Ely Kay Jays in what will be a hard fought game.

Show your booster spirit by attending the big doings. The game will start at 7:30.

Kay Jays of Ely are asked to prepare for big doings. Get out your best clothes and "rustle up" any spare cash you may have.

After the game there will be a great dance at the National Home. Music will be furnished by L. Kotzian's orchestra. Do you remember the last dance, Chisholm? Remember, all the good-looking girls will be there!

After the orchestra plays "After the Ball Is Over," lunch will be served to all Kay Jay boosters.

Let's have a grand turnout. Kay Jay boosters from the other range towns are also cordially invited to the game and dance.

Why not let one of your New Year resolutions be, "I shall attend all the meetings and games of my booster club."

Mary Marn.

PITT BOOSTERS NOTE

The Pitt Boosters will hold their first meeting of the year Jan. 5, 8 p. m., in the Slovenian Auditorium.

See it in the Page?

BASEBALL FACTS 1932 JAY SEASON

The Report of 16 Teams in Resume

Total games: 302.
 Jay opponents: 115.
 Others: 187.
 Total attendance: 91,340.
 Jay games: 18,145.
 Non-Jay games: 73,195.
 Total rooters on out-of-town trips: 757.
 Number of out-of-town trips: 71.
 Paraphernalia \$1,604.74.
 Travel expense: \$554.45.
 Mileage: 5,170.
 Number of players: 234.
 Number who joined for opportunity to play: 37.
 25 minor injuries.
 Average age 20; youngest 15, oldest 30.
 8 teams sponsored by lodges.
 6 teams sponsored by booster groups.
 2 teams sponsored independently.
 Support from seniors good.
 General success good.

School Children Guests of Boosters

A most delightful Christmas party was held Saturday, Dec. 24, for the first and second grade children of the Mother of God School in Waukegan under the auspices of the local KSKJ Booster Club.

Fifty-three youngsters were royally feted and entertained at this gathering, for which the committee worked hard to make as tremendous a success as it turned out to be.

A beautiful tree was put up in the clubroom and elaborately decorated by various booster members. A number of boosters were also in attendance to see that everyone was looked after.

Dr. Kompare, past president of the club, was successful in securing a ventriloquist and magician to provide the children with many thrills through his interpretations.

Frank Gostisha was in charge of the entertainment and arranged the program.

Frankie Cuden played a few numbers on his accordion, while Frank Krebs obligingly offered a number of piano selections.

After the program, gifts, candy, fruit and soda were distributed by a real Santa Claus in the person of Frank Ogrin to each of the children, assisted by Marie Suhadolnik, Bernice Kukar and Millie Gerchar. Joe Zorc and Math Slana were instrumental in securing donations.

The committee wishes to thank the individual donors for their co-operation in making this party a success.

Scribe.

ST. CHRISTINE'S SOCIAL CALENDAR

Euclid (Cleveland), O.

Jan. 8: The popular "King's" ball, sponsored by the Holy Name Juniors. Music by Jackie Zorc's Trio.

Jan. 22: Balloon dance, given by the Young Ladies' Sodality. Bob Geltman and his orchestra will furnish the music.

Jan. 29: The mixed choir of St. Christine's Church will sponsor a concert, with dancing afterward. Jackie Zorc's Trio will entertain.

The Wednesday night socials will continue again after the first of the year, featuring Red's Rhythmic Rioters. Admission is only 15 cents.

BARAGITES TO SPONSOR BIG FROLIC

Athletic Hop Will Follow Athletic Confab

On Jan. 8 the Milwaukee crowd will be piling in at the National Club House, better known as Delicek's Hall. Yes, sir, they're all going to attend the big athletic hop which will be sponsored by the Baraga ball team.

As you already know, the Midwest Athletic Board will meet in Milwaukee for the first time on Sunday, and in order for them to become better acquainted with the Knights and Ladies of Baraga, the baseball team decided to run this dance. No doubt there will be other out-of-towners attending this hop, and the Baragites will again have the opportunity of mingling with them, so let's give the boys our whole-hearted support and help them make this dance a success.

A good time is assured to all and music will be furnished by Billy Baer and his orchestra.

Will see you Sunday at the dance!

Scribbler.

Steelton Jays to Open Court

The St. Aloysius' Lodge No. 42 KSKJ Booster Club basketball team will open its first game on its own court with the Steelton Collegiates as their adversary.

The floor was put into shape by the tireless efforts of Anthony Gorup, Vic Simonic, Joseph Gorup, John Tezak, Tom Simonic, Billy Stefanie and a host of others who assisted in the work. But it was through the noble sacrifice of Vic Simonic and Anthony Gorup and their meager supply of funds that the necessary equipment could be purchased. Except for a few minor adjustments, the court is ready for the coming fray.

The Junior Kay Jays will play the opening game against the Croatian Wildcats. There will be quite a number of candidates who played basketball on the St. Peter's School team and also on the Boy Scout team who will vie for positions on the Junior Kay Jay team.

Most of us have read that quaint old story by Washington Irving of Rip Van Winkle. It will be remembered that Rip went up into the mountains and became so engrossed in a game of ten pins (bowling) that he fell asleep for many years. His wife waited for him until she "Turkeyed Out."

My, what a grip bowling gets on a person!

The game of bowling has evolved just like most of our popular sports. In the old days when youth gambled on the bowling green instead of the gambling on the alleys, turkey eggs were used instead of the balls that we use today. Bowlers who think they play in tough luck, ought to try the game with a good oval turkey egg.

Today, games are rolled indoors on alleys instead of outdoors in alleys. There is a gutter on both sides of each type. They hold a powerful influence

37 MEN JOIN KSKJ. PLAY BASEBALL

JAY GROUPS TANGLE IN 302 TILTS, 234 IN JAY SUITS; TRAVEL 5,170 MILES

KSKJ baseball teams in 1932 played before a total attendance of 91,340, according to the data assembled by Our Page in the form of a questionnaire submitted to 17 baseball managers.

The figures show that the Jay boys played a total of 302 games, 115 with Jay teams as opponents and 187 tilts with non-KSKJ teams.

The average attendance per game per team is estimated at 358. The rooters at games played with non-KSKJ teams outnumbered four to one the fans at KSKJ vs. KSKJ games, 73,195 and 18,145, respectively.

Two teams met no KSKJ competition in a total of 55 games, while one team met 12 Jay opponents for the highest total of games with KSKJ competition. The highest season attendance for a KSKJ team with Jay opponents is 7,200, the same team drawing 12,600 to its non-KSKJ games.

The figures also reveal that 15 teams spent \$1,604.74 for paraphernalia, the lowest cost being \$32.43, the highest \$323.32.

A total of 71 out-of-town trips carried 15 teams to foreign fields in the company of 757 rooters over a total of 5,170 miles at a total cost of \$554.45.

The 16 teams report a total roster of 234 players, ranging from 26 to 11 men on a squad. Of the total players only nine were not members. The opportunity to play on a team induced 37 men to join the KSKJ. Four of the total number of players are not members at the present time, according to and at the time of the report.

The information on hand shows that baseball in the KSKJ fared well in the light of injuries sustained on the field, a total of 25 minor injuries being reported. The average age of the KSKJ baseball player is 20 years. The youngest player was 15 years of age, the oldest 30.

Lodges lead the field in promoting and sponsoring teams. Eight teams were sponsored by lodges, six by booster groups and two functioned independently.

Although only three teams employed official umpires at all times, the total number of

disputes is few and inconsequential, indicating that KSKJ boys have a high standard of sportsmanship. That KSKJ baseball is in the amateur class is shown by the fact that all managers reported that no player was paid at any time for his services to the team.

Senior members aided in the success enjoyed by the teams, the report revealing that in the matter of moral support 10 teams report the support as good, four as fine, one very good and one poor.

In all cases the reports were carried in local papers, making the total number of baseball reports 9,664, exclusive of the writeups in Our Page. Allowing the conservative amount of

Extra Special!

A special entertainment program will be presented at the Jan. 7 meeting of St. Stephen's Lodge No. 1, Chicago.

Installation of officers will be in order, as will a special announcement for the Sport Club of the lodge.

Refreshments and a very good time is assured to all.

The women are especially urged to attend.

Joseph Gregorich, President.

three inches per story per game. Kay Jay teams were responsible for 28,992 inches of publicity in newspapers other than the official organ.

Added to the record of the largest number of Jay teams on the field in one year, 1932 was also considered a successful Jay baseball year by the managers. Twelve teams reported the season as good, three as fine and one as very good.

The manner in which teams procured funds was various, but the information was so incomplete and sparse that no definite report can be made at this time.

The compilation of the above figures and facts was possible through the generous co-operation of the 16 managers who answered and returned the 1932 Our Page Baseball Questionnaire. The individual reports will be filed for future reference, although one questionnaire is outstanding.

If at First You Don't Succeed—Bow! Again!

Each game is divided into ten frames, with three games constituting a match. Each bowler, near bowler, or whatever position in life he may occupy has two chances to force the pins to assume a horizontal position. The ideal way is to knock them all down all the time with the first ball. Cases like this have happened. Tommy Brinovec, La Salle Slovenian bowler, did this last year, and came pretty close repeating it this year when he hit a 299.

But that is getting me off the main object. A perfect game, or 300, represents perfection. Other elements included are luck, and possibly a helpful pin setter.

One way to keep from growing old is to ask a fellow who has dusted off six or seven

strikes, if this is to be his first 300 game. Most fellows never think about such things.

Bowling, like a musical comedy, is largely a matter of form. First of all select a ball of proper weight and one in which your thumb and fingers rest comfortably. The best way to find such a ball is to buy one.

Stand as far back of the foul line as possible, if necessary, open the door. Squint through your eye-lashes, as a painter does when studying his canvas. Put your mind on anything but bowling. Swing the ball carefully, slowly and truly; or if you wish, truly, slowly and carefully, then start forward toward the foul line—letting it go, not the foul line. Proceed slowly back to the score sheet and chalk up the well-know goose egg.

If at first you don't succeed—bow! again.

La Sallita.